

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER,
HAVONTA 3 PENGŐ.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 174. SZÁM

Három iránymutatás Debrecenből

Az ország közvéleményének, az egész magyar népnek az érdeklődése két nap óta Debrecen felé fordul. Három nyomós és fontos tényező irányította ismét Debrecenre az ország figyelmét. Mindenekfelett Kállay Miklós miniszterelnök megszéhszavú szava hullámzott át a rádió keresztlán minden magyar szívébe. Az a pontos meghatározás, amellyel a kormányelnök a magyarság szerepét és jelentőségét megköszönte, az európai népek közötti elhelyezkedésben, az a legfőbb napsugár fényével világította meg mindnyájunk előtt, hogy milyen nélkülözhetetlen erőforrása Magyarország Európának s ezzel együtt az új Európa gondolatának. Feltárta, hogy „az európai léleknek” milyen szerves része a magyar lélek. Csak nagy magyarok, fajtánknak igazi kiválóságai tudják ilyen mély értelműt adni annak a sorsszerűen ránküldött feladatnak, hogy ismét történelmi nevünkhöz méltó részt veszünk a nyugati kultúra és Európa védelmében. És ahogyan ezt tesszük, az fejezi ki azután legtökéletesebben, a mi „európai magyarságunkat”.

Felémelő és megnyugtató volt ez a miniszterelnöki beszéd s az ország egész magyarságát kell, hogy áthassa. Bennünket debrecenieket pedig külön büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy a kormány elnöke mennyire értékeli Debrecen szerepét s a reformáció innen áradó szellemét a reformáció innen áradó szellemét a reformáció hivatástudatának kiépítésében.

Ugyanígyen értelemben hajtotta meg az elismerés zászlaját Debrecen és a Tiszántúl népe előtt, a magyar kultúra legfőbb irányítója, Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter is. Amikor a kultuszminiszter itt Debrecenben a magyar szellem lobogó fátylóját tárta az ország elé példaképül s a Tiszántúl színmagyar népét nevezte Európa legfőbb színevének népének, ezzel nemcsak egy szentista igazságot állapított meg, hanem azt is kifejezésre juttatta, hogy ez a szenvedésekben megderített nép valóban a legszilárdabb bástya a magyarság most folyó heroikus küzdelmében is.

Ma, vasárnap pedig a magyar kormány harmadik illusztris tagja, Lossonczy István közellátási miniszter már magával azzal az elhatározással, hogy Debrecen választotta első színhelyül egy országos közellátási sajtóértekezletnek, adta bizonyosságát annak, hogy ez az ősi város milyen különleges figyelemben részesül a kormánytényező részéről. Debrecennek tehát a közellátás terén is vezető és útmutató szerepét szánt a kormányzat, s azt hisszük, hogy ez a hatalmas gazdaváros méltóan fogja betölteni hivatását a rá váró nemzetgazdasági jelentőségű feladatok végrehajtásában.

Fogadjá Debrecen és a Tiszántúl

A német csapatok átlépték a Krasznodav-sztalingrádi vasutvonalat

„Soha mások nem voltunk és mások lenni nem akarunk, mint magyarok”

Kállay Miklós miniszterelnök nagyszabású ünnepi előadással nyitotta meg a debreceni Nyári Egyetemet

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter: A magyarság európai hivatásának teljesítése két erőn nyugodott: kardjának és szellemének erején

A diadalmas debreceni szellem jegyében nyílt meg az idei Nyári Egyetem

A debreceni Nyári Egyetem tizenhatodik tanfolyamának ünnepélyes megnyitása szombaton délelőtt volt a Központi Egyetem díszudvarán. A megnyitó ünnepségnek az adott különleges érdekességet, hogy megjelent rajta maga a miniszterelnök, Kállay Miklós, Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter, Lossonczy István közellátásiügyi miniszter és rajtuk kívül a magyar politikai életnek számos vezető férfi.

Kállay Miklós miniszterelnök délelőtt fél 10 órakor autón érkezett Debrecenbe. Rövid pihenő után a vármegyeházáról a városi ötfogaton megérkezett az egyetemre hajtatt, ahol előadását tartotta.

A miniszterek fogadása az egyetem előtt

A Központi Egyetem elé néhány perccel 10 óra után érkezett meg Szinyei Merse Jenő. Az érkező kultuszminisztert Kállay Kálmán rektor az egyetemi tanács élén fogadta. Nem sokkal ezután Szilassy László főispán kíséretében a városi ötfogaton megérkezett Kállay Miklós dr. miniszterelnök. Lossonczy István közellátásiügyi miniszter az államtitkárok, miniszteri tanácsosok közvetlenül a miniszterelnök után érkeztek a központi épület elé.

A miniszterelnököt Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter köszöntötte a központi épület főbejáratánál.

Mint Magyarország ezidőszentű kultuszminisztere meleg szeretettel köszöntöm Nagyméltóságodat. Hálásan köszönöm, hogy országos vonatkozású elfoglaltságai mellett időt tudott szakítani magának, hogy a debreceni Nyári Egyetemre eljőjön és itt előadást tartson.

A kultuszminiszter köszöntése után Kállay Kálmán rektor mondott köszönetet, hogy a miniszterelnök most első ízben megtisztelte a Tisza István Tudományegyetemet jelenlétével, majd bemutatta az egyetemi tanácsot.

A miniszterelnök ezután kíséretével bevonult az egyetemi díszudvarra, ahol a hatalmas előkelő közönség szünni nem

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter az államtitkárok és miniszteri tanácsosok társaságában szombaton reggel érkezett Debrecenbe. Az állomáson Szilassy László főispán, Kőlcsey Sándor dr. polgármester, Kállay Kálmán dr. egyetemi rektor, Kiss Sándor rendőrfőkapitány-helyettes és Hankiss János dr. egyetemi tanár fogadták a minisztert üdvözlőbeszéd kíséretében. A miniszter meleg szavakkal mondott köszönetet a fogadtatásért, majd kíséretével együtt a vármegyeházára hajtatt.

Lossonczy István közellátásiügyi miniszter, mint már beszámoltunk róla, még a pénteki nap folyamán megérkezett Debrecenbe.

akaró tapsviharral üdvözölte. A közönség soraiban megjelent Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, Gergelyffy András belügyi államtitkár, a belügyminiszter képviselőjében, Ghyczy Dénes igazságügyi államtitkár, az igazságügyminiszter képviselőjében, a pénzügyminiszter képviselőjében Csizik Béla pénzügyi államtitkár, a földmivelésügyi miniszter képviselőjében Bárányos Károly földmivelésügyi államtitkár, Schlik István kereskedelmi államtitkár, az iparügyi miniszter képviselőjében Tichy Kálmán iparügyi miniszteri osztályfőnök. Jelen voltak a külföldi államok képviselőjében Emil G. von Stausz, a német Reichstag alelnöke, Edward Lurtz nagyváradi német konzul, Filippo Anfuso budapesti olasz követ, Kőlcsey István ügyvezető alelnökkel az élén ott volt a budapesti MEP-nek számos tagja, valamint a Székelyföld képviselőjében is küldöttség jelent meg, élükön vitéz Bíró István felsőházi taggal.

Megjelentek az ünnepségen a magyar sajtóélet vezető egyéniségei, élükön Kolosváry-Borcsa Mihály sajtókamarai elnökkel, Gáspár Jenő igazgatófőtitkárral, Dávid Mihály miniszteri osztályfőnökkel, Dániel Aron dr. a Sajtókamara főügyészével. Jelen volt Debrecenből a hadtestparancsnok, Szilassy László fő-

ispán, D. dr. Révész Imre református püspök, Bánáss László rk. kanonok, plébános, Kőlcsey Sándor dr. polgármester, Kis Sándor rendőrfőkapitány-helyettes, Rásó István alispán, György György kir. főügyész, Baróthy Zoltán táblai tanácselnök, vitéz Kovách Elemér kúriai bíró, Mező Sándor kir. egészségügyi elnök, Ferenczy Tibor és Vásáry István országgyűlési képviselők, Koren Emil MAV üzletigazgató, Vajthó Lajos pénzügyigazgató, Sesztina-Nagybáky Jenő kormányfőtanácsos, kamarai elnök, dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, T. Szűcs Géza és Serly Gusztáv kormányfőtanácsosok, Zöld József helyettes polgármester, Tatay Zoltán tb. polgármesterhelyettes, árvaszéki elnök, Balogh Sándor kulturatanácsnok, főjegyző, Bodroghy László, Botka Géza ny. ezredek, dr. Ludány László ny. orvos ezredek, Szondy György tankerületi főigazgatóhelyettes, Papp Ferenc anatómiai főtanácsos, Schmogrovits Ernő a Nemzeti Bank főnöke, Sarkadi Kesztyűs Lajos gaz. akad. tanár, v. Nábráczky Béla ny. vm. főjegyző, v. Szegedy Gyula vezérigazgató, v. Baskó Mihály r. főfelügyelő valamint képviseltették magukat az összes hatóságok, közületek, intézetek és számos társadalmi egyesület.

A Városi Dalárda Himnusszal nyitotta meg a nagyszabású ünnepélyt, majd D. dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor üdvözölte a megjelenteket.

Dr. Kállay Kálmán egyetemi rektor üdvözli a megjelenteket

— Az első gondolat szálljon erről a helyről messze Keletre — mondotta —, ahol a magyar nemzet színe-virága hiszszük, hogy egy újabb ezer esztendő számára fekteti le a magyar haza alapjait. Az övék kell, hogy legyen legelső gondolatunk, mert az ő hősi önfeláldozásuk nélkül ma nem lennénk itt. Hogy ebben a háborúban nem teljesedett be a latin szállóige „inter arma silent milia”, az a szövetséges nagy népek oldalán a magyar lélek istenadta ősi kincseivel harcoló ifjú honvédségünknek köszönhető, soraikban a Főméltóságú Kormányzóhelyettes Urak és a Miniszterelnök Ur legkisebb fiával, akik magyar rónak és hegyek, magyar városok és falvak hőseiké fiaival együtt most újra

magyarsága szívébe, mindhárom nagy magyar államférfi sorsunkat formáló útmutatásait s akkor a Tiszántúl szellemi végvára továbbra

is erőteljesen fog hozzájárulni Európáért és nemzeti magyarságunkért vállalt küzdelmünk győztes befejezéséhez. (dr. y.)

Fürdődressz különlegességek Lord úridivatnál

megmutatják, hogy ez a nép a kötelességteljesítés népe ezer esztendő óta és hogy verítéke és vére hullásáért helyet kér, követel magának a nemzetek forumán. Dicsőségesen harcoló fiaink a hátlánk és az imádságunk győztes hazatérésükért.

— És amidőn ők a legnagyobb áldozatokat hozzák értünk, mi sem lehetünk idehaza télenek, hanem dolgozunk kell örök minden megfeszítésével hazánk javáért. A tudományt is a nemzet szolgálatába kell állítanunk. Mert a tudomány is hatalom és a betűk serege van olyan súlyos védőfegyver, vagy pedig ellenfél, nemcsak egyesek, hanem a nemzetek életében is, mint a fegyveres hadseregek. A könyv is lehet kard, sőt néha nagyon félelmetes kard az egyes ember, vagy a nép kezében. A különbség legfeljebb az, hogy a fegyver azonnal megvédelmez, vagy pusztít, ha arra szánjuk, a betű pedig megindul a lélek és a szellem titokzatos útjain és úgy végzi el lassan, de biztosan azt a munkát, amit maga elé tűzött az, vagy azok akik leírták.

— A mi Nyári Egyetemünket kezdettől fogva az jellemzi, hogy a tudományt mindig a nemzet, a magyarság szolgál-

latába állította. A magyar szellem sajátos kincseit a magyar lélek sajátos erejével és lelkesedésével tudta továbbadni hallgatóinak. A külföldi hallgató is megérezte azonnal, hogy a magyar szellem pantheonjába lépett, ahol egy ezeréves nép lélek-óriásai tekintenek rá. A Nyári Egyetem lelke valósággal megihlette hallgatóinkat és ez a magyarázata annak, hogy ez a Nyári Egyetem nevelt egy jeles Petőfi-fordítót a messze kanadai nagy tavaknál, vagy adott holland anyanyelvű magyar lektort az utrechti holland egyetemnek a közel-múltban. A Nyári Egyetem így áll a magyar nemzet szolgálatában azáltal, hogy a magyar tudomány kincseit osztogatja szét a világ nemzetei között.

A rektor ezután halásan köszöntötte a megjelent Kállay Miklós miniszterelnököt az Egyetem nevében, kifejezésre juttatta, hogy megjelenése megnyugtató és jövőre nézve, hogy kitűzött céljainkat ezután is töretlenül szolgáljuk. Köszöntötte a megjelent minisztereket, a külföldi vendégeket, a többi jelenlevőt és felkérte Szinyei Merse Jenő kultuszminisztert megnyitó beszéde megtartására.

Ezután Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter emelkedett szólásra:

Szinyei Merse Jenő megnyitó beszéde

— Engedjék meg nekem, hogy mindenekelőtt kedves kötelességet teljesítsek — kezdte beszédét. — Mindannyiunk külföldi barátaink és a magyar közönség nevében melegen, magyar szívvel köszöntöm a körünkben megjelent miniszterelnök urat, aki azzal tüntette ki a debreceni Nyári Egyetemet, hogy az első előadás megtartását elvállalta. A miniszterelnök úr súlyos kormányzati gondjai között szakított időt a debreceni útra és ezáltal kifejezésre juttatta azt, hogy azonosítja magát ennek az egyetemnek célkitűzéseivel és fontosnak tartja a világháború közepette is a magyar léleknek és a magyar szellemnek ezt a határozott megnyilatkozását.

— Mély tisztelettel üdvözlöm Philippo Anfuso követ urat, a nagy baráti olasz nemzetnek képviselőjét és Stauss Emil Georg urat, a német birodalmi gyűlés alelnökét, akik jelenlétükkel megdöbbent bennünket.

— A mai napon nyitja meg kapuit az ország nyugati határán a József Nádor Műegyetem soproni Nyári Egyeteme, továbbá a pécsi Erzsébet Tudományegyetem keszthelyi Nyári Egyeteme is. Innen a Nagy-Magyar Alföld szívéből küldöm

nekik üdvözlőmet. Őszintén sajnálom, hogy nem lehetek a másik két helyen is jelen személyesen.

— Nagy és őszinte öröm tölt el, hogy mint az ország kulturális életének felelős vezetője, hivatalos minőségemben külföldi és honi hallgatókhoz egyszerre szólhatok. Régi, szép hagyomány visszacsillanását érzem ebben a tényben is, mert a magyar szellem igaz fiai minden időben nemcsak honfitársakhoz beszéltek, hanem Európához is, Európa minden jószándékú kultúrnemzetéhez.

— Nem tartom véletlennek azt, hogy a világháború közepette is megtartjuk a Nyári Szabad-Egyetem hagyományos előadásait. A magyarság kelet-középeurópai szerepe, tehát európai hivatásának teljesítése mindig két erőn nyugodott kardjának és szellemének erején.

A kard és kultura közös útja

— A kardot forgató magyar mindig eredeti vitéz lelkéből merítette az erőt és a magyar kard nyomában minden időben ott járt a magasrendű és emberes magyarság gondolatát. Nemcsak kardunkkal és vitézi erényeinkkel hódítottuk és rendeztük Európának ezt a viharokkal és válságokkal telített darabját, hanem szellemünk és kultúránk jótékony, magasrendű emberi magatartásra nevelő sugaraival is. Kuruc katonáink a XVI. század legnagyobb költőjének, Balassa Bálintnak verseskönyvével mentek a csatába. Maga Balassa Bálint és a következő században nagy epikusunk Zrínyi Miklós is nemcsak pennájukkal szolgálták hazájukat, hanem „rettenetes bajvívó szabályjukkal” is. A magyar vitézség és a magyar művelődés szelleme összeforralt, eggyé vált, egyesült erővel avatkozott be ennek a földdarabnak a dolgába.

— Különösen fontosnak tartom, hogy mindezt éppen ma állapítsuk meg, midőn szövetségeseikkel karöltve a világ egyik legnagyobb csatáját vívjuk. Nemcsak honvédeink állanak helyt az orosz mezőkön és vívják ki bajtársaink és barátaink egyre fokozódó elismerését, hanem itt Debrecenben meggyújtjuk a magyar szellem fátylóját is, hírül adjuk mindenkinek, hogy amint a magyar kard tevékeny részt vesz az új-Európáért folytatott harcban, úgy a magyar szellem is részt vesz majd az új-Európa felépítésében ugyancsak gőgszi mértékben. A magyar szellemnek fontos missziója volt, van és lesz Kelet felé. A magyar az a kelet-középeurópai nép, mely

magáévá tette Nyugat kulturáját és eredeti lelkét, vitézségét és sajátos szellemvilágát anélkül, hogy a maga eredeti lelkét, vitézségét és sajátos szellemét feladta volna. Hivatva van tehát arra,

hogy missziót töltsön be Kelet felé, példát mutasson a honi hűségére és egyúttal Európa szellemét sugározza. Megállja helyét a béke küzdelmeiben is.

Debrecen a magyar szellem bástyája

— Bizonyos meghatódás tölt el itt Debrecenben. Ugy érzem, hogy fölcsap a földből, a sírokból a történelmi múlt és arra kötelez, hogy szóljak róla. Ezt a tájat Hajdúságnak nevezik, mert itt telepedtek le a hajdúk, a magyarságnak egyik legvitézebb katonái. De ugyanakkor Debrecenben a magyar szellemnek és kultúrájának bástyája volt már ezelőtt is. Itt született és itt élt Csokonai Vitéz Mihály, aki a tiszta magyarságot nagyszerűen összeegyeztette az európaisággal és iradalmunk másik büszkesége Fazekas Mihály. Ezen a tájon ébredt rá magyar kötelességeire Széchenyi István gróf, a legnagyobb magyar. A debreceni Kollégium padjában ült Kőlcsey Ferenc, a Himnusz költője és Arany János, a Toldi írója. Itt hirdette ki a magyar függetlenségi nyilatkozatot 1849-ben Kossuth Lajos. A debreceni Kollégiumban let a latin nyelv husszu uralma után először tanítási nyelv a magyar. Nemzeti egység valósult meg hajdan ebben a Kollégiumban: a nemesi fiúk mellett ott ültek a jobbágygyermekek, a kollégiumi alapítványokhoz éppen úgy hozzájárult az úrirend, mint a jobbágyok. Tanulnunk kell ettől a gyönyörű múlttól, mert ha egy nemzet kiejti kezéből kultúrájának fonálát, akkor menthetetlenül eltűné a népek országától.

— Külföldi barátaink nem találhatnak

Debrecenben annyi régi szép épületet, mint a nyugati városokban. Mi lehet ennek az oka? A feleletet erre a magyar történelem adja meg. Nekünk százszor és százszor kellett mindent újra építenünk. Mi tettük lehetővé Nyugat békésebb, kedvezőbb társadalmi és gazdasági fejlődését. A mi múltunk itt van a föld alatt, bárhová szánt is az eke, mindenütt csontokat vet ki: árpádkori magyarok, végvári harcok és a függetlenségért életüket áldozó magyarok csontjait. Ez a földalatti Magyarország azonban és ennek a földalatti Magyarországának hősi erkölce és tiszta szelleme nemcsak a föld alatt él, hanem lelkünkben is. A Nagy Magyar Alföldnek és a tiszántúli rónáknak színmagyar népét joggal nevezhetjük Európa legdöbbenet szenedett népének, mert síkságon élt, nem védte természetes erőművek és kemény falak, hanem teste volt a fal és a gát a történelmi balsors ellen. Ez a nép hű maradt hagyományaihoz, a legnagyobb balsors közepette is magához szorította és őrizte történelmi lelkünket. Jellemében, népművészetében, dalában, meséiben és hagyományában az eredeti, tiszta magyar szellemi örökséget őrzi. Debrecen ennek a nagyszerű népnek volt a természetes központja, kis fővárosa és legyen az a jövőben is.

A magyar erők őstalaja

— Külföldi vendégeink és barátaink izelítőt kapnak ebben a városban és környékén az eredeti, tiszta magyarságból. Gondoljanak arra, hogy ez a magyarság a gyökér, a mi őstalajunk, a mi erők kútfeje. Ez a magyarság áll helyt a harctereken, ez a magyarság csatározott szívvel és lélekkel az igazságosabb és emberesebb Új-Európa gondolatához. Ennek a magyarságnak erői és erényei fognak majd pótolhatatlan értéket jelenteni az Új-Európa életében. Ez a magyarság mindig állotta szavát, elsőrangú erényének ismerte a hűséget, gondosan vigyázott életének legfőbb kincsére, szabadságára és függetlenségére, de ugyanakkor mindig hajlandó volt a széles emberi együttműködésre. Boldogok vagyunk, hogy külföldi barátainknak és vendégeinknek itt, országunk szívében, megmutathatjuk ennek a magyarságnak egyik bölcsőjét.

— A Nyári Egyetem gazdag programjából különösen két részt emelek ki. Egyik a kisebbségi előadások sorozata, melyek ismét tanuságot tesznek, hogy első szent királyunk, Szent István-

nak intelmei alapján kívánjuk rendezni minden kisebbségünk sorsát. A másik a sajtótanfolyam, mely egy nagy megújulást hirdet, a magyar sajtó megújulását, fölemelkedését, a nagy nemzeti munkaterv keretében való beilleszkedését és ezzel párhuzamosan a magyar újságírói rend tekintélyének folytonos emelkedését.

— Kívánom, hogy külföldi vendégeink és barátaink érezzék jól magukat és vigyék kedves emléket hazájukba. Hirdessék mindenütt, hogy olyan néppel ismerkedtek meg, mely az emberiség két nagy erényével, a vitézséggel és az eredeti kultúra teremtésének Istentől adott képességeivel rendelkezik.

— Mikor a debreceni Nyári Egyetem 16. évfolyamát megnyitom, a német, olasz, bulgár, spanyol, portugál, japán, svájci és francia külföldi és a hazai hallgatókat szeretettel üdvözlöm, eredményes munkát kívánok és tisztelettel felkérem a miniszterelnök urat, hogy a debreceni Nyári Egyetem bevezető előadását megtartani szíveskedjék.

A külföldi hallgatók üdvözlése német és olasz nyelven

Ezután a kultuszminiszter német, majd olasznyelvű beszédben üdvözölte a külföldi hallgatókat. Rámutatott arra, hogy a nyári egyetem célja a sajátos nemzeti értékek és tulajdonságok megismertetése.

— Itt az ősi város földjén — mondta —, minden egyesül, ami magyar és külföldi vendégeink mindent megtalálhatnak és megláthatnak, ami ősi magyar érték és kincs. Mi ebben az országban soha semmiféle körülmények és világválságok között sem tudunk más életet élni, mint az ezeréves magyar hagyományokra épített magyar életet. A mi helyünket, sorsunkat egyedül magyar voltunk szabta meg.

— Szeretném, ha külföldi vendégeink és rokonaink, akik most a háború közepe felkerestek bennünket, ez al-

rövid idő alatt megismernek szellemi értékeinket és mindazt a sok szépséget, amit a magyar föld nyújt.

— A magyarság mindig azzal szerzett magának megbecsülést, hogy megtartotta magyarságát és utolsó csepp véreig becsületet, hazaszeretést, bátor és lovagias volt. Becsülete és hazaszeretete állította most is csatásorba. Hűségesen és bátran küzd az ősi hagyományok szellemében hatalmas szövetségeseink oldalán. De a háború zajában is gondal arra, hogy az egyetemes emberi kultúrát szolgálja. Ennek bizonyítékai a

CSIPKE

luggönyanyagok
kész luggönyök
nagy választékban

Petrik Károly

női és férfi divatüzletében
Ferenc József-út 25
Simonty-utca sark.

Női, férfi, gyermekharisnyák és fehérneműk
olcsó árban!

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9
és hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor
is a

Szudáni szerelem

izgalmas trópusi történet.
Végig magyar beszéd!
Eredeti szereplők!
Kiegészítés:
„A FEHERSÁS”
vérbeli vadnyugati történet.
Világhíradók!

METEOR MOZGO MUSORA

Vasárnap 3-5-7-9 órákor
utoljára Kacagó-est!
Magyar vígjáték, a legjobb szereplőkkel: Símor, Turay, Szilassy, Maklár, Rózsahegy, Rajnay stb.

A Gyurkovics fiúk

Legközelebb szeptember 1-én:
„HÁRY JÁNOS”

Kállay miniszterelnök előadása a Nyári Egyetem megnyitó ünnepélyén

ma megnyitó nyári egyetemek is, amelyek baráti szellemben találkoznak a különböző nemzetek nagyszámában idejött fiaival.

— Az itt folyó munka valójában hídverés, a szomszéd és távolabbi népek és országok felé. Tudjuk és meggyőződésünk, hogy ha megismerik, egyúttal meg is szeretik népünket és országunkat, s megértik a magyarságnak évszázadok óta vállalt és betöltött szerepét a Dunamedencében.

— Ezt a szerepet állandóan a szent-istváni szellem hatotta át. Ez a szellem

kapcsolt és kapcsol össze ma is bennünket hazánkban élő nemzetiségeinkkel. A Debreceni Nyári Egyetemnek tehát egyik fontos célja az is, hogy a kisebbségi előadások sorozatában a hazánkban élő nemzetiségek életét és helyzetét ismertesse.

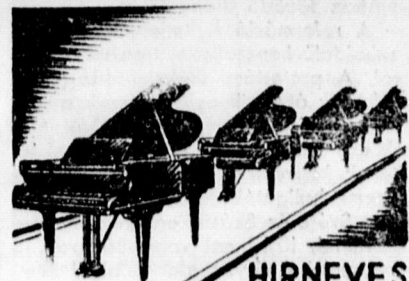
A kultuszminiszter szavait lelkes taps és éljenzés fogadta.

Ezután került sor dr. Kállay Miklós miniszterelnök nagy érdeklődéssel várt előadására „Európa és a magyarság” címen.

szere közl a nyugatit, a római választotta. S nem tulajnak, amikor ezt hangoztatják. Nemcsak a mi hazánk sorsa változott volna meg gyökeresen, ha a szent király másképp választ, hanem egész Európáé is. Meg lehet állapítani nekem ma, e történelmi időkben bátorság és erő forrása kimondani: ha a magyar király keletet választja, ma valószínűleg nem lenne meg a mai jelentősége a nyugati kultúrának vagy, ha lenne is, sokkal kisebb területre szorítóznék ez a hatás, mint ma.

— A mi Európánkat ebben az értelemben bizonyosan a magyar nemzet

KERESZTÉLY

BUDAPEST, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66

Csalódás sohasem érheti!

mentette meg. Nagyon valószínű, hogy az Alpok bástyája nem lett volna Európának olyan erős védelme, vagy legalább is nyugodt fejlődésében századokkal maradt volna vissza, ha nincs előtte a magyarok teste és lelke.

— Hazánk az egyedüli ország az Alpokon s az Adria nyugati partján átfutó limestől keletre, amelyen minden nagy európai megmozdulás rezgése átfutott. Az egyedüli ország, amely teljesen magáévá tette Nyugat korszerű értékeit, de nem úgy, hogy ridegen átvette őket, hanem saját egyéniségéhez hasonlítva, teljesen asszimilálva ezeket, amelyekhez a maga értékeit is nagyon sokszor hozzáadta.

Kállay Miklós miniszterelnök előadása

— Amikor mi magyarok idejöttünk, Európa határa, ha földrajzilag nem is, de valósággal valahol az Alpok nyugati nyulványainál és az Adria nyugati partjainál vonult. Az európai kultúrának még Bizánc is részese volt, de ebben az időben már nyiladozott a szakadék a Nyugat művelődése és Kelet között.

— A magyarok honfoglalásának európai jelentősége sok más mellett az lett, hogy Szent István királyunk Európa keleti határát kitolta. Az államalkotás művészetében, kultúrában és civilizációjában egyaránt kiterjesztette ezt a határt országai keleti határáig, a Kárpátokig és a Duna alsó folyásáig. Ez volt Magyarország elsőrendű szerepe Európa sorsának alakításában.

— S ez nemcsak pár százezer négyzetmérföldet vagy négyzetkilométert jelentett Európa javára. A Kárpátok és a Duna medencéje már ekkor is kulcspozíció volt, amelynek értékét az a soha nem szűnő harc is mutatja, amelyet érte a népek vívtak. Hogy milyen értékes és nehéz volt ez a pozíció, azt lemérhetjük abból a rendszerint nagyon rövid időből, ami az egyes népeknek itt élniük

Szent István sorsdöntő választása

— De ez nem minden. Magyarország szerepe nem merül ki abban, hogy megállja a helyét és hogy biztonságot teremtsen a bizonytalanság földjén. Szerepe

adatott. Végül jött egy az előbbieknél népességének számában, hadainak nagyságában jóval kisebb nép, amely mégis először tudta véglegesen megvetni ezen a földön a lábát, annyi más nép jeltelen sírja fölött; amelynek szívsós és tartalmas életében megkötődött az egymás után eltűnő népek futóhomokja. Nagyreményű nemzetek, messze révedező álomtervek omlottak itt össze s annyi évezred alatt egyetlen nemzetnek sem sikerült megöröködni ezen a veszélyes, bár gyönyörű poszton. De az utánuk jött magyar erő és szilárdság váratlanul betömte azt a rést, amelyen keresztül Európába új meg új veszélyek áramlottak és ezzel biztonságot teremtett Európában. Becsukódott egy ajtó, amelyen keresztül vészes léghuzam járta Nyugat emberének és egész szervezetének érzékeny csontozatát.

— Ez maga is elég lenne ahhoz, hogy Európa népei ma különösen felfigyeljenek a több mint ezresztendő országára és még ősbibb népére. Ma, amikor az új Európa minden teherpróbát kiálló pilléreket keres, ott kell kereskednie, ahol a teherpróbák a legkomolyabbak voltak.

pe az európai, a nyugati keresztény művelődés átvétele és kiterjesztése, majd megvédése is. Nagy európai történésírók nem győzték hangsúlyozni annak a jelentőségét, hogy Szent István a kereszténycivilizáció akkor ismert két rend-

Közös célok és közös eszmények

— Nem utánzója, gondolatlan csatlósa volt Nyugatnak a magyarság, hanem egyenrangú hiva, aki együtt munkált a nyugati nemzetekkel a közös célok és a közös eszmények érdekében.

— Azt mondják: a középkor egészen egységes. Eszmevilágában is, formáiban is, az emberek és művek típusaiban is, aminthogy egységes nyelvben; az egész világ egységét szolgáló lelki nyelvben. S ebben a megállapításban van sok igazság, — de nem ez az egész igazság. Magyarország is, amint a többi nagy nemzet, a középkor kulturális együttműködésében megtartja és kifejti a maga nemzeti pozícióit. A latinnyelvűség alatt is érezzük a magyar jellem erőteljes lüktetését, aminthogy minden nagy középkori áramlatot átvesz és átértékeli a maga jellege, vérmérséklete, keletről hozott életszemlélete szerint.

Szent László, az eszményi lovag

— Látszólag Anjou-királyaink palántájják be hozzánk a lovagi élet formáit. De a legújabb kutatások kiderítették, hogy a lovagi szellem lényege nálunk mindig megvolt s valóban csak az azonosság megállapításáról lehetett szó. S amikor a nápolyi Nagy Lajos, a lovagság aipos ismerője, eszményképet készített magának, egy régi magyar elődjében, Szent Lászlóban találta meg azt, amit keresett. Szent László a hivatalos lovagi formákon kívül élt, mégis az eszményi lovag tudott lenni. A magyarság azokat az értékeket vette át legszíve-

nyugati jelenének életérdekel szerint. Szent István a nyugati kereszténységnek nem akármilyen kicsiny vízcséppjével keresztelt meg a maga népét, hanem a leg harsogóbb, legéletképesebb, legtermékenyítőbb hullámmal: a clunyi reformmal. S amikor fordul egyet a középkor s a domokosok és ferencesek új világ hűlját hirdetik, a dömések diadalmasága egy magyar fejedelmi sarj: Boldog Margit árpádházi királyleány.

— Atvesszük Assisi Szent Ferenc gyönyörű életfelfogását. De nemcsak azért, mert Európában ez a divot, hanem azért is, mert mi, a földdel és természettel oly meleg kapcsolatban élő nép, megértjük, a szívünk mélyéig átértjük az állatok és virágok prédikátorának lelkiületét. A pástorok népe oly közel áll Assisi profétájának drilli vallásosságához, mint a betlehemi csopához.

sebben, amelyek számára készen állt lelkében a művészi foglalat.

— Egy harmadik európai koráramlati is nagyon érdekes tapasztalatokat tett a magyar lélek. Néhány évszázadel ez előtt még az volt az elterjedt vélemény, hogy a renaissance idegen, üveg-házi dísznövény volt a magyar nemzet életében. De már tudjuk, hogy a rinascimento olasz és német tudósai és írói a nagy magyar uralkodó egyéniség: Mátyás szuggesztív hatása alá kerültek, s akarva-nemakarva a nemzeti uralkodó ideáljainak megmintázásában kellett

Gyógyhaskötőket

gumihacisnyákat
s évek óta ket
MÉRTÉK UTAN IS

Börkesztyüket
Börretikulóket

Bör István-tól
Ferenc József-út 20

Városháza épület.

Kesztyűjavítást és tisztítást
szakszerűen végez

Előkelőségek a Nyári Egyetem megnyitáson

ruszvenniök. S a deákos műveltség zárt udvarköréből hatolt le legmélyebbre a magyar rétegekben a nemzeti király alkjához fűződő mondakincs.

— A reformáció hallatlanul erőteljes és sokoldalú kapcsolatot teremtett Európával. A protestáns diákok, tudósok és kereskedők átveszik és kifejlesztik a magyar humanisták nagy hagyatékát. Míg azok egy Erasmusszal, egy Huttennel létesítenek kapcsolatot, addig a magyar egyetemi hallgatók Németország, Hollandia, Svájc és Skócia egyetemén, Melancthonnal, Kálvinnal vagy Bézával a tanítványaikkal együtt alakítanak ki nemcsak egy vallási rendszert, hanem a népi rétegek lelki és szellemi gondozásának rendszerét is. Debrecen pedig — ahol most együtt vagyunk — valóban ennek a szellemnek végvára lett és maradt is, mint a reformációnak legkeletebbre előretolt bástyája.

Nagy magyar értékek

— Mennyit utaznak ebben a két-három évszázadban a magyarok: micsoda európaiságot árul el egy Szei Molnár Albertnek nemcsak életműve, hanem egy szerűen a menetrendje is. S mégis a boldogságból, az elismertetésből is haza vágyódnak az Apácsi Csere Jánosok, a tótfalusi Kis Miklósok, a Hatvani Istvánok, mert érzik, hogy Európát is, lelkük magyar mélyét is itthon kell szolgálni!

— A forradalmak kora minden tisztítóüzében ott ég a többiekkel a magyar lángelme. Milyen tiszta, nagy, korukat messze megelőző európaiak Kőlcsey, Berzsenyi, Vörösmarty! A semmiből hogyan teremt mindent a folyton Európát járó Legnagyobb Magyar! Hogyan lesz Kossuth Lajos, a száműzött, idegen nyelveken világszerte ünnepezt szónok s nem egy nemzet közvéleményében az eszményi politika utólréhetetlen apostola! S a legújabb korban is, amikor hazánk a trianoni békediktátumok áldozataként mindent újra kezd, hogyan becsülik meg a magyar kultúrpolitika egy-egy alkotását a külföldiek...

— Akármerre nézünk, mindig ugyanazt a tanulságot vonjuk le: mindenben

— A XVI. század magyar irodalma magasabb nemzetpolitikai szempontból az, aminek mi ma az iskolán kívüli népművelést óhajtjuk s így az európai áramlat hordaléka a legnemzetibb talajt termékenyíti meg. Az ellenreformáció ismét más irányból hoz európai kapcsolatokat és a barokkot, a déli népek szemléletformáit jelenti. A XVIII. század felvilágosultsága nagyban hozzájárul a nemzeti irodalom, s a nemzeti politika újjászületéséhez, de anélkül, hogy az élettapasztalatokban oly gazdag magyar átvénne a francia és angol felvilágosodás nekünk mindig idegen tulzásokait: az értelem tulbecsülését az érzés fölött, a vallástalanságot, a materializmust. Voltaire, Rousseau, Montesquieu rendkívüli hatásuk ellenére is szolgálják kénytelenek egy sajátos magyar életérdeknek: van egy határ, amelyen túl nem lehet hatásuk.

részt vettünk, mindenütt ott voltunk, de kezünk alatt a legtalálóbból jött fonál is önkéntelenül a gyökeres magyarság stílusában sodródott. Még az idegen származású magyarok is — mint Gvadányi, az olasz lovasgenerális, vagy Dugonics, a dalmát kereskedő ivadéka, a meg nem alkuvó, meg nem téveszthető és meg nem tántorítható magyarság rajongója kellett, hogy legyen.

— Európának nemcsak vívmányai, ismeretei, eszméi vannak benne a magyar fejlődésben, hanem maga az „európai lélek” is, az Európa-tudat: az, hogy társadalmi hazánkért tennünk kell valamit, hogy összetartozunk vele, s hogy nekünk is az használni, ami önék. Ha majd a győzelmes háború végén csakugyan megindul az új Európa építése, akkor nagy lesz a kelete azoknak, akik századokon át előkészítették az európai testvériség gondolatát. S ha akkor valaki összegyűjti az európaiság ígét, — a nagy gondolatokat, mondásokat s a nagy tettek elbeszéléseit, amelyek az új Európához vezettek, el fog ámulni a világ és el fogunk ámulni mi magyarok is, annyi lesz az új ösvényen magyar elődeink lábnyoma.

Az európai lélek a magyar kultúrában

— Amit Európa fejlődött ezer év alatt, s maga az európai lélek is, mind benne van a magyar kultúrában, a magyar lélekben. S itt zárul is az európai lélek, mert egészen a legújabb időkig az, ami rajtunk túl volt, annak — nem akarom állítani, hogy nincs meg a maga multja és kultúrája, de az egészen más, mint a miénk, más, mint Európáé. Mert azok a tényezők, amelyek Európát formálták, amelyeket felsorakoztattunk, megálltak a magyar határnál, a keleti végeknél és így nem is volna lehetséges, hogy oda-ott ugyanaz a lélek alakuljon ki, mint az az európaiság, amely a Kárpátok keleti karéjig könnyen és bizton hőmpölygött a közös nyugati medencében.

— Nem hibáztatás ez, de mégis tény, amit tudományos lelkiismeretességgel le kell szögeznünk annál is inkább, mert a hiányzó századokat, amelyek Nyugat- és Kelet-Európa közé ékelődtek, nem lehet behozni. Európai civilizációt mindig csak azoktól a nemzetektől kell tanulni, amelyeknek megadatott, hogy annakidején résztvegyenek ennek a civilizációnak kialakításában. (Nagy taps.)

— Nem tudom, hogy a fejlődés volna nálunk töretlen. A mohácsi vész után, a török megszállás alatt nehezebbek a kapcsolatok, s Erdély kivételével, az ország többi része nehezebben találja meg kapcsolatát Európával. Még jobban súlyosodik ez a helyzet, amikor

Nyáriegyetemi hallgatók

Tintenkulit,
arany töltőtollat,
csavarirónt, levélpapírt

nagy választékban találnak a

„Méliusz” könyvkereskedés

közismert szaküzletében

az osztrák elnyomatás nehezedik rónk, de azután megint teljesen belekapcsolódnunk s a XIX. század elején tüneményes magasságokra emelkedik a magyar vezetőrétegek európai kultúrája és európai lelkisége.

— 48 bukása megint egy nagy törés.

67 után újra együttmehetünk Európával, nagy tanúságtétele képpen annak, hogy a szabad, független Magyarország tölti be csak hívatását és függetlenségének elvesztése Európa vesztesége is. (Ugy van!)

„Európaiknak kell maradnunk!”

— Ezután azonban már megszűnik kizárólagosságunk az európai kultúra áthonosításában és közvetítésében Kelet felé, mert az egymásután felszabadult balkáni és keleti népek kiszakítják magukat elzárkózottságukból s nagy iramban törnek Nyugat felé: igyekeznek behozni hosszú évszázadok mulasztásait... Résen kell lennünk.

— Ez a mi multunk Európában. S ez szabja meg jövőnket is.

— Európaiknak kell maradnunk. Multunk azt mutatta, hogy a puszták nemzete nem szerette kis helyi szerepek föléledt levegőjét: mindig széles ablakot tárt az egész világra, s ebben a levegőben kétszeresen érezte a maga erejét és duzzadó egyéniségét. Rájött, hogy annál magyarább, minél európaibb.

— Európa kultúrája idáig nagyban és egészben egységesen fejlődött. Most áll a nagy választópontra, hogy fejlődésének ezt az egységét meg tudja-e őrizni. Ha ez egységet a következő évek és évtizedek kialakítják, könnyen fog ezeréves európai lelkiségünk az új európai lélekhez idomulni. Ha ez nem következik be, akkor a magyar hivatás: résztvenni barátainkkal együtt abban a küzdelemben, amely a jobb, az emberibb, a magyarnak valóbb Európát fogja kialakítani.

tani. (Taps.) Mert Európában való részvételünknek van még egy döntő tényezője: hogy soha mások nem voltunk és mások lenni nem akarunk, mint magyarok! (Zúgó és szűnni nem akaró tapsvihar!)

A miniszterelnök előadását többször szakította meg a közönség lelkes tapsa és éljenése, előadásának befejeztével pedig a közönség szűnni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte Kállay Miklóst.

Ezután dr. Flachbart Ernő egyetemi ny. r. tanár a Nemzetiségi Tanfolyam cáki-tűzéseiről beszélt.

— Az előadások célja, — mondotta — az, hogy a hallgatóság megismerje ezeket a nagyjelentőségű problémákat, melyet ma Európában a nemzetiségek jelentenek.

Mihelics Vid dr. egyetemi m. tanár a Sajtótanfolyam jelentőségét és lényegét ismertette közvetlen formában, kiemelve a sajtónak európaszerte elismert jelentőségét.

Pukánszky Béla egyetemi ny. r. tanár a Német Továbbképző Tanfolyam programját ismertette a megjelentekkel. Ezeknek befejeztével Kőlcsey Sándor dr. polgármester üdvözölte a város vendégeit.

Bőröndök, legújabb retikulok,

selyemharisnyák, női fehérnemű-
különlegességek nagy választékban.

Piac-u. 40 **Tóthfalussy-nál** Piac-u. 16

Dr. Kőlcsey Sándor polgármester üdvözlő beszéde

— Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur! Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Meleg szeretettel üdvözlöm Önöket Debrecenben a Nyári Egyetem megnyitására. Azt hiszem azonban, hogy ez a szép számban összegyűlt közönség nem csak a Nyári Egyetemre jött ide. A Nyári Egyetem nem vindikálhatja magának a tudományos munkálkodásnak hangyaszorgalmát és időt igénylő továbbvitelét, sem szakkönyvekbe való elmélyedést. A Nyári Egyetem fegyvere nem a könyv, hanem a való élet. Akik Nyári Egyetemre jönnek, azoknak egyik célja az, hogy megismerkedjenek országokkal, vidékekkel és azok egyéni sajátosságaival. Ennek az egyetemnek a milliója a Tiszántúl és a tiszántúli szellem központja Debrecen.

— Ezért van nagy jelentősége ennek a Nyári Egyetemennek, amelyik szemtől szemben találkozik ezekkel az örök magyar tulajdonságokkal. Eddig 15 Nyári Egyetem zajlott le. Azok a levelek, amelyeket az itt nyaralt külföldiek-től kapunk és azoknak az elismerő szeretete, akik ismét visszajöttek a legnagyobb és legékezebb tanubizonyosága arra, hogy hatalmas benyomást hagyott lelkükben. Mi hiszük, hogy mindazok, akik ide eljöttek a tizenhatodik nyári egyetemre, nemcsak az előadók által adott szellemi kincsekkel gazdagodnak, hanem kedves emlékeket visznek magukkal Debrecenből. Isten hozta önöket,

éreznek magukat jól városunkban.

A polgármester nagy tetszéssel fogadott beszéde után dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója mondott zárószavakat német és magyar nyelven, majd a megnyitó ünnepség a Szózat hangjaival ért véget, amit a Városi Dalegyelet Forrai István karnagy vezényletével adott elő.

A műsor befejezése után Kállay Miklós miniszterelnök a díszudvaron hosszasan elbeszélgetett a megjelent előkelőségekkel és vendégekkel.

Kállay miniszterelnök a kora délutáni órákban autón eltávozott Debrecenből.

Kállay miniszterelnök és Mussolini táviratváltása

Budapest, augusztus 1. Magyar Távirati Iroda jelenti: Mussolini olasz kormányfő 60. születésnapja alkalmából Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök a következő táviratot intézte: Kérem fogadjon Nagyméltóságod születésnapja alkalmából mind a magam, mind a m. kir. kormány nevében szívből jövő üdvözléseimet és személyes jólétemre irányuló legmelegebb jókívánságaimat.

Mussolini miniszterelnök a következő táviratban válaszolt: Hálásan köszönöm mind Nagyméltóságodnak, mind a m. kir. kormánynak születésnapom alkalmából hozzám intézett jóleső szerencsevánatait.

Utalvány nélkül

Női lakcipő, bőrtalpu

Női színes szandalett, bőrtalpu

Férfi fél és száras cipő mozaik bőrtalpu

Férfi nyárcipő mozaik bőrtalpu

Női gumihócipő

jó minőségű külföldi áru

Utalványra

Női és gyermek

fél és száras bőrtalpu cipőkből nagy választék

Kontsek Cipőüzletben

A német csapatok széles arcvonalon átlépték a Krasznodav-sztalingrádi vasutvonalat

**A német haditengerészet júliusban 632.400 tonna ellenséges hajóteret süllyesztett el
A honvédsereg a szovjet minden erőszakos felderítési kísérleteit meghiusította**

MTI jelenti: 14. hadijelentés: A honvédezőrkár főnöke közli: A honvédehadisereg az elmúlt hét folyamán az ellenségnek a Donon át való erőszakos felderítési kísérleteit meghiusította. Különben mind két részről szörványos tüzérsgeli és aknavető tűzharc volt. (MTI)

MTI jelenti: A honvédezőrkár főnöke ma kiadott 14. hadijelentéséhez beavatott helyről még a következőket fűzték hozzá:

Az elmúlt héten még inkább kiéleződött a Voronyezstől északra és délre eső Donszakaszon védelmenek hadászati jelentősége. A szovjet ugyanis tartalékainak zömét a veszélyesebb Don kanyarulatban való felhasználás helyett ezeken a szakaszokon vetette be és az így kifejlődött harcokban a szövetséges

csapatok jelentős bolsevista erőket tartanak lekötve. Ezeknek az erőknek minden támadása eredménytelenül omlott össze a szilárd német és magyar védelmen. Az elmúlt napokban egyebiránt az ellenséges támadások és az átkelő kísérletek javarésze a Voronyezs környéki védővonalak német kötelékek által védelmezett szakaszai ellen irányultak. A honvédehadisereg védőszakaszán aránylagos nyugalom volt. Az itt végrehajtott szörványosabb átkelő kísérleteket és felderítő vállalkozásokat honvédelnk könnyűszerrel utasították vissza. A csapatok szelleme különben változatlanul példás. Éberségüket és tetteikész-ségüket a legkisebb egységek is ismételten bebizonyították.

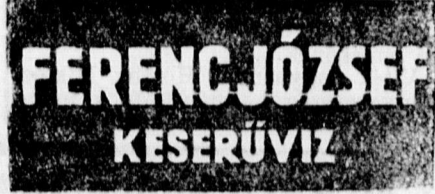
tartalommal. Ezenkívül a német haditengerészet egységei elsüllyesztettek 4 tengeralattjárót, 7 gyorsnaszádot és 3 órhajót és megrongáltak két rombolót.

Ugyanezen idő alatt a légi haderő 30 kereskedelmi hajót süllyesztett el 183.500 tonna tartalommal és további 17 kereskedelmi hajót megrongált. Ezzel Nagybritannia és az Egyesült Államok összesen 815.900 tonna tartalmú, a hadvezetésük szempontjából életfontosságú hajóteret veszítettek. (MTI)

AZ OLASZ HADIJELENTÉS

Róma, augusztus 1. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 795. sz. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon felderítő és tüzérsgeli tevékenység volt. Repülőkötelékeink El Alamein és Alexandria közötti vasutvonalakat és parti országutat nagyszámú bombával eltaláltak. A kitűzött célpontokon a repülők felgyújtottak több gépkocsit. Az ellenség arcvonala mögött egy olasz vadász század megtámadott egy számbeli fölényben levő ellenséges vadászköteléket és saját veszteség nélkül 6 ellenséges gépet lőtt le. Egy másik vállalkozás során a német repülők megsemmisítettek egy Wellington mintájú angol gépet. A tobruki légvédelmi tüzérsgeli támadás során 2 ellenséges gépet lőtt le. A támadás maga nem okozott jelentős károkat. A német repülőgépek Málta szigete felett lezajlott légi harcokban lelőttek 3 Spitfire gépet. Port Said kikötője előtt harcirepülőgépeink súlyosan megrongáltak egy kis kereskedelmi gőzöst. (MTI)

megvalósítása érdekében küzd. A tájékoztató beszéd után a nagykövet és a képviselők között vita fejlődött ki. Londonban köztudomású, hogy a Szovjetunio a Szövetségesek nyugati offenzíváját amint korábban, annál szívesebben szeretné, másrészt londoni politikai körökben az a nézet uralkodik, hogy senki sem nézheti a helyzetet olyan hideg valószínűsítővel, mint ahogyan ezt a Kreml teszi. Jelentik továbbá, megvannak győződve arról, hogy a döntés afelett, vajjon az offenzíva egyáltalán lehetséges és mikor, tisztán s esakis katonai szempontok figyelembevételétől függ. Ez az álláspont kifejezésre jutott Majszky és a brit képviselők közötti megbeszélések során is.

A Nyári Egyetem vasárnap i és hétfő programja

Vasárnap délelőtt 9 órakor a hallgatóság csoportonként megtekinti a Nagytemplomot, Déri Múzeumot és a Kollégiumot. Délután 1 órakor különvonaton a Hortobágyra randul ki.

Hétfőn délelőtt megkezdődnek az előadások, éspedig:

9—10-ig Pukánszky német nyelvű előadása, ugyanakkor Wallisch O. olasz nyelvórája.

10—11-ig Makkai S. Az európaiság fogalma címen magyar nyelven, Pukánszky B. német nyelven, Wallisch O. a magyar népdalokból szemelvényeket mutat be olasz nyelven.

11—12-ig Kardos Tibor Magyarország és latin nyelvű előadása, ugyanakkor Wallisch O. olasz nyelvórája.

Délután a nyelvi órák a meghirdetett időpontban lesznek.

Meteor csillár vezet

Piac-utca 9

Elfoglalt fontos vasuti csomópont

Berlin, augusztus 1. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli: Keleten a megvert ellenség üldözése közben a Krasznodav-sztalingrádi vasutvonalat most már széles arcvonalon átlépték, a szovjet erőket lekerítették és azok a megsemmisítés előtt állanak. Sakk vasúti csomópontot elfoglaltuk. A légi haderő erős kötelékekkel szétverte az ellenséges visszavonulási mozdulatokat. A nagy Don-kanyarulatban állandóan dúló harcokban pénteken ismét részben a légvédelmi tüzérsgeli közreműködésével 48 ellenséges páncélost megsemmisítettünk. — Légi kötelékek

nappal és éjjel támadták a vasútkon és vízvonalakon történő csapat és hadianyag szállítványokat. A Volgán egy tartályhajót és hét teherhajót elsüllyesztettünk, 16 más teherhajót megrongáltunk.

Rzsevtől északra kemény harcokban ismét meghiusítottuk a szovjet csapatok többször megismételt támadását. A gyalogság ezekben a harcokban 4 ellenséges repülőgépet lelőtt. A volchovi arcvonalon a spanyol kék-hadosztály visszavert egy ellenséges támadást. Az ellenségnek az egyik hídfő ellen intézett támadása részben közelharcokban összeomlott. Német harc repülőgépek július 30-án a Tripollisztól ászaknyugatra lévő vízzen elsüllyesztettek egy ellenséges tengeralattjárót. Az ellenség július 31-én végzett néhány zavaró repülése után az elmúlt éjjel a Rajna westfalai iparvidék fölé repült le. Támadásának súlypontja Düsseldorf volt, ahol a lakónegyedekben többek között 2 kórház kigyuladt és anyagi kár keletkezett. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Az éjszakai vadászrepülők és légvédelmi lötegek 26 támadógépet lelőttek.

AZ AMERIKAI ES ANGOL HAJÓZÁS VESZTÉSEI

Német vadászrepülők pénteken egy vegyes brit bombázó és vadász köteléknek a Somme torkolat ellen intézett támadási kísérlete során félóra leforgása alatt 16 ellenséges repülőgépet lőttek le. Saját veszteségünk egy repülőgép volt. Egy másik brit repülőgépet Cherbourg közelében lőttünk le. A Nagybritannia ellen folyó harcban német harc repülőkötelékek az augusztus 1-ére virradó éjjel nehéz és nehezebb ürméretű bombákkal támadták Hul hadi szempontból fontos kikötő és ipari berendezéseit. A haditengerészet júliusban az amerikai és brit hajózás elleni harcában 98 ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el 632.400 tonna tartalommal. Ebből 92 kereskedelmi hajót 613.400 tonna tartalommal a tengeralattjárók 6 hajót 19 ezer tonna

Véber Lajos a volt Székely Győri és Morvai cég szabásza

úridivat-szalont Széchenyi-u. 34. sz. alatt

megnyitotta Kiváló hazai és külföldi szövetek raktáron.

TIZ NAP ALATT 804 SZOVJET REPÜLŐGÉP

Berlin, augusztus 1. (Német TI) Illetékes német helyről közlik, hogy a bolsevikiek július 21 és 31 között összesen 804 repülőgépet veszítettek. Ebből légi harcban 641-t lőttek le a német vadászrepülők, 66-t pusztított el a légvédelmi tüzérsgeli, a többi pedig földön pusztították el. Ez idő alatt a keleti arcvonalon a német veszteség 61 repülőgép. (MTI)

MAJSZKY KÉTSÉGBEESETT KISÉRLETEI

London, augusztus 1. (Bud. Tud.) Majszky szovjet nagykövet kétségbeesett kísérleteket tesz Londonban a Szovjet Unió megsegítése érdekében. Majszky valamennyi párt képviselővel való összejövele során részletes tájékoztatást adott a Szovjetunio katonai helyzetéről. Semmi kétség nincs abban a tekintetben, hogy Majszky a második arcvonalnak még ebben az esztendőben való

Az olasz követ a Hortobágyon

Philippó Anfuó, Olaszország budapesti követe a Nyári Egyetem megnyitására Debrecenbe érkezett. Felhasználta az alkalmat a Hortobágy megtekintésére és az ünnepély befejeztével azonnal odautazott. A követ kíséretében volt Galeazzo Féli, az olasz követség első titkára, Guidó Sovenna olasz alezredes, magyar részről pedig lovag Vidoni János, a debreceni fassió vezetője, Csobán Endre városi főlevéltáros, a Monti-kör elnöke és Rencto Fleri a debreceni olasz intézet igazgatója. Az olasz követ kitűnő lószakértő és nagy érdeklődéssel és elismeréssel szemlélte a különböző tájlovakat. Különös érdeklődést keltett a kis csoportban a Hortobágy rizstermelése, melyből mintát is vittek magukkal.

Délben a csárdában vettek részt közös ebéden, ahol mindnyájan Vidoni János vendégei voltak. Este a hatóság vonattal érkeztek vissza ismét Debrecenbe. A követ még az este visszautazott Budapestre.

Vigszínház mozgó

Ma 3—5—7—9 órakor, hétfőn utoljára 5—7—9 órakor.

Cselényi József
a legkedveltebb magyar dalénekes személyes fellépte MAGYARI GYUSZI cigányzenekarának kíséretével. — Ezenkívül a leghaugatosabb magyar film:

Rákóczi induló

Fosz.: Javor Pal — Dayka Margit — Turay Ida — Kiss Ferenc — Csontos.

Szerezzük be szükségletűnket szolid áron

KONTSEK KORNÉL

divatházából, hol

Gyönyörű szövetujdonságok

Kötött gyapjúkabátok és pulloverek

Elsőrendű férfi szövet és fehérnemű

Intézeti ruhanyagok, ágynemű, asztal- és fehérnemű

Divatos kesztyűk, harisnyák és zsebkendők

Óriási választékban található az elismert jutányos áron

Tömegszerencsétlenség a tokodi bányában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság tokodi bányaszatában pénteken délután váratlan sújtólégkitörés történt, amelynek következtében 44 munkás meghalt. A kórházba szállított súlyos sebesültek közül ma reggelig további öt meghalt. Egy súlyos és több könnyű sebesült fekszik még a kórházban. Az illetékes hatóságok még pénteken délután kiszálltak a helyszínre. A vizsgálat folyamatban van. A bányának a robbanás által nem érintett területén a munka fennakadás nélkül folyik.

A köteleességük teljesítése közben ártalmatlan munkások temetését a kormány is részt vesz. Az áldozatok családjairól megfelelő gondoskodás történik. Áldozták minden magyar kegyelettel a munka halottjait emlékének.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója a tokodi bányaszerencsétlenséggel kapo-

latosan az alábbi táviratban fejezte ki részvétét:

A Kormányzó Ur Öfömlétsége nagy sajnálattal értesült a szerencsétlenségről, amely az ottani bányában bányalégrobbanás következtében 49 bányász halálát és többek megsebesülését okozta. Öfömlétsége a bányavállalatnak és a szerencsétlenül jártak családjainak meleg részvétét fejezi ki. Uray a Kabinetiroda főnöke.

Kállay Miklós miniszterelnök a tokodi bányaszerencsétlenséggel kapcsolatosan az alábbi táviratot intézte az igazgatóságához:

Mély megdöbbenéssel értesülök a tokodi bányában bekövetkezett súlyos szerencsétlenségről. Kérem az igazgatóságot fogadja mind a magam, mind a m. kir. kormány nevében kifejezett igaz részvételem, és tolmácsolja azt mindazoknak, akiknek hozzátartozói kötelesegteljesítés közben a bányában halálukat lelték. Kállay m. kir. miniszterelnök.

Melegen ünnepelték Lossonczy István közellátási minisztert a MAV műhelytelepen

Szombat este küldöttségeket fogadott a miniszter a MEP Társaskörében — Ma lesz a sajtóanként és a kísérleti konyha megnyitása

Szombat délután Lossonczy István közellátásügyi miniszter és felesége debreceni tartózkodásuk alkalmából módját ejtették, hogy magas látogatásukkal megismerjék a MAV műhelytelepet, hol rendkívül meleg fogadtatásban részesültek és kiváló, emelkedett szellemű ünnepséget rendeztek tiszteletükre.

Az ünnepélyt a műhelytelepi „Egyetértés” önképző-, dal- és segélyegylet dísztermében rendezték, megjelent azon Koren Emil MAV üzletigazgatóval és dr. Génesy Sándor műhelyfőnökkel az élén a műhelytelep tisztviselői karának és munkásságának nagy tömege, valamint az ottani MANSz. asszonyok népes csoportja. Erkezéskor a minisztert és feleségét a MANSz. csoport vezetője, Kárpáthy Józsefné fogadta. Az előcsarnokban a dalárda tagjai sorakoztak fel, akikkel sorban kezelt fogott Lossonczy miniszter. A terembe lépéskor tomboló tapsvihár fogadta az érkezőket, mely az ünnepség további folyamán többször megismétlődött, valahányszor említés történt a miniszter, vagy a kegyelmes asszony nevével.

Az ünnepély műsorának első számaként a dalárda a Himnuszt énekelte, majd a műhelytelepi MANSz. csoport nevében Kárpáthy Józsefné elnöknő mondott üdvözlőbeszédet, melyben megemlékezett arról a nemes szerepről, melyet a kegyelmes asszony annakidején, mint a debreceni MANSz. elnöknője vállalt, továbbá Lossonczy István miniszter jóváhagyó közreműködéséről, aki mint főispán az általa kezdeményezett mozgalmakat mindenkor támogatta. Köszönetet mondott személyes megjelenésük által kifejezésre juttatott tiszteletért, a továbbiakban pedig részleteket közölt csoportja szociális munkásságának szép eredményeiről.

Ezután a műhelytelepi munkások nevében Végő János géplakatos mondott megkapó beszédet, mely a jelenlevő munkásoknak és a közönségnek igen nagy tetszésével találkozott. Néhány meleghangú üdvözlő szó után szólt a munkás szerepről. Kijelentette, hogy a többi társadalmi réteggel vállalva kívának részt venni az igazság és a go-

noszság most folyó küzdelmeiben s ezzel kapcsolatosan egy új világ felépítésében.

Seprényi Lajos szavalata és Kaisz Anna énekszáma következett ezután Gleiber Lajos zongorakísérettel. Az Egyetértés műkedvelői ösztöne és megérdemelt sikert arattak ezekben a számokban. Utána emelkedett szólásra Lossonczy István közellátásügyi miniszter nagy érdeklődéssel kísérve.

— Valahányszor Debrecenbe jövök — mondotta — mindig elragadtatással szemlélem ezt a várost, mely szerintem a béke, az egyetértés és az összefogás temploma.

Különösen a mai időkben fontos — hangsúlyozta a miniszter —, hogy a magyar a magyarral összefogjon és ne azt keressük, ami elválaszt egymástól bennünket, hanem minden erőnkkel fogjunk össze.

Szükség van áldozatkészségre — mondotta —, mert valahányszor valami korlátozás ér minket, gondoljunk honvédeink küzdelmeire s akkor minden becsülettel érzés magyar ember örömmel vállalja a legnagyobb áldozatot is! Egy konkrét kérdésre válaszolva kijelentette a miniszter, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy a gyermekek segítsen, helyes és az egészséges fejlődés biztosítására szolgáló táplálkozásról gondoskodjék. Végül arra kérte az ünnepély résztvevőit, tegyenek félre minden irigykedést és gyűlölködést, példás egyetértésben dolgozzanak a végső győzelem érdekében.

Az ünnepély a Szózáttal zárult. Utána a miniszter jödeig elbeszélgetett a jelenlevő munkásokkal.

Este 7 órakor a Magyar Élet Pártja Társaskörébe látogatott el Lossonczy miniszter. Itt eléje járult a Kereskedelmi és Iparkamara küldöttsége dr. Radó Rezső miniszteri biztos, az Ipartestület küldöttsége Galamb Ferenc és a Baross Szövetség küldöttsége vitéz dr. Dávid Géza elnökök vezetésével. Közellátást érintő kéréseket terjesztettek eléje, melyeket a miniszter pártolólag fogadott. A társaskörben megjelent városi vezető ténnyezőkkel folytatott ezután beható meg-

Itt az új termés!

Mindenféle termények vételével foglalkozik

Takács, Hombár és Futura

bizományos, Széchenyi-u. és Nyugati-n. sarok.

beszéléseket a miniszter szintén a közellátási kérdésekkel kapcsolatban.

Lossonczy István közellátásügyi miniszter egyébként ma délelőtt tíz órakor tartja sajtóértekezletét az Arany Bika kistermében. A sajtóértekezleten részt vesznek a Sajtókamara elnöksége, a debreceni sajtókerület meghívott szerkesztői és újságírói, valamint a kir. ügyészség elnöke és az ügyészi kar. Szombaton délelőtt érkezett meg a

közellátási hivatal részéről dr. Szabó Jilek Jenő miniszteri tanácsos, a közellátási igazgatási főosztály vezetője, dr.

Karch Pál közellátásügyi főfelügyelő, dr. Mátéffy Géza miniszteri titkár, a népélelmiszeri ügyosztály részéről pedig dr. Somos Elemér miniszteri osztálytanácsos.

A sajtóértekezlet után déli 12 órakor Lossonczy István miniszter kíséretével átvonul a városi Népházba, ahol megnyitja a kísérleti konyhát.

A magyar tanári rend anyagi és erkölcsi helyzetének felemelése helyezte kilátásba Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter

A Nyári Egyetem keretében ezidén első ízben megrendezett Német Továbbképző tanfolyam, amelyet a magyar kultuskormány és a Müncheni Német Akadémia együttesen szervezett meg és hozott létre a német szakos magyar tanárok részére. Szombat délután négy órakor nyílt meg ünnepélyes keretben.

A megnyitón megjelent maga Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter is, továbbá az itt tartózkodó államtitkárok és miniszteri vezetőférfiak is, valamint Szilassy László főispán, Kállay Kálmán rektor és sokan a debreceni kultúrelőzet vezetői közül.

Dr. Hankiss János Nyári Egyetemi igazgató mondott a megnyitó ünnepély bevezetéseként néhány üdvözlő szót. Rámutatott a tanárképzés fontosságára és hangsúlyozta, hogy a tanárok lesznek hivatva az évszázados német tudományos kapcsolatot tovább fejleszteni.

Von Stausz államtanácsos, aki mint a német kulturális élet reprezentánsa és mint a német parlament alelnöke jelent meg ezen az ünnepi aktuson és a német akadémia nevében köszöntötte a tanfolyam résztvevőit. Kedves visszaemlékezést tett magyarországi szíves és meleg kapcsolataira, közelebbiből utalt Tisza Istvánnal meg volt személyes barátságára, s a vele folytatott gazdasági együttműködésre. Hangoztatta, hogy a németek mindig elismerték Magyarországot legkeletibb kultúrhásta jelleggel, a német nemzeti szocialista birodalom is legelőször éppen Magyarországgal kötött kulturális szerződést. Majd köszönetet mondott a magyar kultuskormányak, hogy ezt a tanfolyamot nagy anyagi áldozattal lehetővé tették.

Az elhangzott üdvözlések után Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter emelkedett szólásra s meleg szavakkal köszöntötte meg a német akadémianak a tanfolyam érdekében kifejtett közreműködését és rövid beszédében a tanári szolgálat és nemzet-

nevelői munka nagy jelentőségét domborította ki. A jelenlevők nagy tetszése és felkesedése közben jelentette ki a kultuszminiszter, hogy egyik legfontosabb kultuszminiszteri törekvésének tekintti a tanári és tanári rend sorsának hatékonyabb javítását anyagi és társadalmi téren megkívánt felemelését. Ezt kívánja nemcsak a tanárság és a tanítóit rend mai helyzete, hanem az egyetemes magyar nemzeti kulturális érdek.

Pukánszky Béla debreceni egyetemi professzor tartotta meg ezután első előadását „Tudományos és gyakorlati továbbképzés” címen. Ebben részletesen foglalkozott az előadó azzal a kérdéssel, hogy milyen hatással volt egymásra a két nemzet kulturális fejlődése. Rámutatott arra, hogy a magyar és német viszony folyamatosan változósnak volt alávetve, az újabb évek azonban szerencsésen közelebb hozták kulturális téren is a két nemzet tudományos életét, amit a két nemzet tanári rendjének kell elmélyíteni. Nagy és komoly felelőssége kell, hogy legyen annak a tanárnak, aki ma a német nyelvet tanítja.

Hans Freyer lipcsei egyetemi tanár, a budapesti német tudományos intézet igazgatója német nyelven „A magyar és német tudomány közös problémái” címen tartott előadást. Rámutatott a népek barátságáról és az együttműködés lehetőségéről szólva arra, hogy ez a természettudományok terén önmagától adódik, a szellemi tudomány terén pedig csak akkor eredményes, ha a természetes népi érdekből nő ki. E tételek példákval világította meg a Továbbképző Tanfolyam előadássorozata hétfőn délelőtt Kósa Kálmán miniszteri osztályfőnök „A hazai nemzetiségi iskolatípus” és délután 5 órakor Makkai Sándor egyetemi tanár „A nemzetiségi kérdés szabályozásának lelki feltételei” című előadásával folytatódott.

**Elvem! Lelkiismeretes kiszolgálás.
Aruim! Békebeli minőségek.
Aruim! Szigorúan szabottak.**

Agyneműek, Asztalneműek, Vászonárak, Damasztárak.

Menyasszonyi és úri kelengyék!

Méterárak:

Fehémeműselyem, Paplanselyem, Ruhaselyem, Pongyolaselyem, Flokkon, Voál, Karton, Külföldi pouplinok, Nyerselymek 140 cm széles lüszterek.

Hegedüsné Csengeri Julia

biz. kereskedő Debrecen, Zöldfa-u. 12. Udvarban II. ajtó

Telefon: 30-92,

Alapítási év: 1928.

Készárak:

Fehér és színes alsónadrágok, Hálóingek, Pijamák, Kötények, Divatkendők, Kerti abrosz különlegességek, Babafanel és takarók.

A magyar nemzettest mindig magába foglalta és testvéri szeretetben egyesítette

a haza minden fiát

Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár nagyszabású előadása a nemzetiségi tanfolyamon.

A Nyári Egyetem keretében rendezett nemzetiségi tanfolyam megnyitó előadását Szinyei-Merse Jenő vallás és közoktatásügyi miniszter jelenlétében Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár tartotta.

Pataky államtitkár előadásában ismertette a nemzetiségi politikánk alapjait. Kiemelte, hogy Kállay Miklós miniszterelnök már parlamenti bemutató beszédében a legfontosabb kormányzati kérdések egyikének jelölte meg a nemzeti kérdést, olyan kérdésnek, amelyet jellege és fontossága folytán kiemelt emelni a pártpolitikai diskussziók köréből. A trianoni Magyarországon e kérdésnek nem volt nagyobb jelentősége. Az 1938 óta bekövetkezett területi gyarapodással abszolúte és relatíve jelentős számú nemzetiségi honfitársunk tért vissza Szent István koronája alá. Ez a körülmény maga utal a kérdés jelentőségére. De kiemelt és különözteti a mai Magyarország nemzetiségi problémáját két jelentős változás az 1918 előtti helyzettel szemben. Visszatért nemzetiségeink egy része a 20 évi különélés folyamán képpen nemzetiségi öntudatában megerősödve került vissza, kisebb hányaduk egy céltudatos magyarellenes propaganda lelki kö-

vetkezményeivel. Másik jelentős változás, hogy a világtörténelmi jelentőségű német népi revolúció nem maradt hatás nélkül a Duna-völgyi németiségre.

Ujjászületik és ujja rendeződik Európa. Az ujja rendeződés tartóságának egyik mellőzhetetlen következménye erős, kiegyensúlyozott magyar állam a Duna völgyében. Ez az erős magyar állam — benne egy népileg kiteljesedett lélettől duzzadó magyarsággal — van hivatva a több nép által lakott állam területén a magyarságnak és a vele együtt élő népeknek békés, nyugodt harmonikus fejlődést biztosítani. Nagy világégésben vagyunk, de ez nem akadályoz meg bennünket abban, hogy tovább munkáljuk és erősítsük azt a szintézist, amely szintézis testvéri összefogás, az egységes magyar állam keretében, a magyarság és Magyarország nemzetiségei között, mellőzhetetlen alapja a magyar államiságnak és biztos garanciája a békének Európa délkeleti részén. Történelmi és természeti adottságok határozzák meg a magyarság hivatását. E hivatás teljesítésében a nemzetiségi probléma megoldása nem új feladat, de új a minősége, épen az említett változások folytán.

Nemzetiségi politikánk alapjai:

Elvi bázisok

Továbbra is meg kell tartanunk nemzetiségeink irányában azokat az elvi bázisokat, amelyek történelmi alkotmányunkban gyökereznek. Jogi kifejezése ennek az, hogy a nemzetiségekhez tartozók mint a politikai magyar nemzet tagjai, jogilag és tényleg egyenlő jogú polgárai a magyar államnak, ugyanolyan szabadságjogok élvezői, mint a magyarság tagjai.

Elvi alap, elvi bázis, hogy a nemzetiségekhez tartozóknak joguk van szellemi és gazdasági, kulturális erőiknek megtartására, azoknak akadálytalan fejlesztésére. E célból iskolákat, iskolai intézményeket, kulturális, szociális gazdasági célú egyesületeket, társaságokat alakíthatnak és tarthatnak fenn. És mind ezekben nemcsak, hogy nem szabad őket akadályozni, hanem fenti törekvésekben gyámolítani, segíteni, szeretettel gondozni tartozunk őket.

További elvi alap: Ezután is, mint eddig a nemzetiségekhez tartozóknak különleges joguk van nyelvük használatára a magán, az egyházi életben, a gazdasági életben és a technikai lehetőségek szerint a hatóságokkal, hivatalokkal való érintkezésben is.

Ezeket az elveket foglalja magában az 1868: XLIV. tc., majd ennek kiegészítése és korszerű kiéneve

képen a törvényerejű 4800/1923. M. E. sz. kormányrendelet, az 1924: II. tc. és a kulturális vonatkozásban ezenfelül még számos közoktatásügyi miniszteri rendelet.

Fontos jogszabály az 1941. V. tc. nemzetiségi érület büntetőjogi védelméről. Nemzetiségi jogszabályainknak így német vonatkozásban a bécsi jegyzőkönyvnek is jellegzetes sajátossága, hogy azok az u. n. nemzetiségi jogok élvezését, gyakorlását, a nemzetiségekhez tartozó egyének számára biztosítják.

Nemzetiségi politikánknak további alapelve, hogy a nemzetiségi jogok minél teljesebb érvényesülésének formáját és módját viszonyaink, sajátos fejlődésünk szabják meg. Ez azt jelenti, hogy új helyzetek által kívánt teendőknek tartalmi és időbeli megállapításánál történelmi módszert követünk. A formák és módok változnak, a kor különböző igényei szerint. De nem változik az alap, a történelmileg kialakult sajátos magyar alap. És ez az, hogy a magyar nemzettest történelmünk teljes egészében mindig magában foglalta, testvéri szeretetben egyesítette a haza minden fiát nyelvre, származásra, nemzetiségre való tekintet nélkül.

Gyors és biztos közlekedési eszköz a herékpár

Ugyen és használja

Gombosi Zoltánné

sz. Kovács Kató

szaküzletének minőségáru! Bemutatóterem: PIAC-U. 91.

A sorsközösség parancsa

A véres ádáz harcokban iszonyatos küzdelmekben letűnt századok mindig egyesítették e honnak népeit, mint ahogy a most folyó gazdasági küzdelem is az egymásra utaltságból, a sorsközösségek kényszerű, fölünk független tényből összefogásra, békés testvéri együttélésre int, egymás jogainak respektálását írja elő magyar és nem magyar részére egyaránt.

Ezeket az alapelveket kell felépílnie azoknak a gyakorlati teendőknek, amelyeket a változott helyzetben a nemzetiségi probléma megoldása kíván. A gyakorlati teendők nagyrésze a közigazgatás szerveire hárul. Elsősorban nekik kell magatartásukkal és közvetlen közreműködésükkel közrehatni oly irányban, hogy a többség és kisebbség között a kölcsönös bizalom, szeretet erősödjék, az teljes legyen, nekik kell munkálkodni, hogy a nemzetiségi életnyilvánulásokat, a nemzetiségek népi életének velejáróit, a ket, iskolákat, kulturális gazdasági egyesületeket, gazdasági szociális társulásokat, a nemzetiségi irodalom és művészeti élet jelenségeit a többség úgy tekintse mint a nemzetiségi életnek természetes és a magyar állam egyensúlya szempontjából is szükséges kiélési formáit.

Né idegenkedéssel, hanem bizalommal és szeretettel szemlélje mindazt, ami — természetesen az állam egységének keretében és az állam erősségének veszélyeztetése nélkül — a nemzetiségek életét kiteszi. A magyar állam funkcionáriusaira hárul elsősorban a megfelelő lelki beállítottság megerősödésének ki-munkálása.

De nekik kell józan, reális élet-szemléletet is meggyökereztetni a nemzetiségeknek. Meg kell értetni velük, hogy hazájuk történelmi megváltozhatatlan természeti és gazdasági adottságánál fogva csak és kizárólag a magyar állam.

Hogy ilyen irányban teljes eredményt érjünk el, ennek egyik eszköze a jó, tehát a szakszerű, pártatlan és mély szociális érzéstől áthatott közigazgatás. Ennek viszont egyik igen fontos előfeltétele a nemzetiségek mindennemű viszonyainak alapos megismerése, nyelvüknek elsajátítása. Fontos az is, hogy a közigazgatási tisztviselő tudatában legyen annak, hogy a nemzetiségi viszonylatokban való hivatalos eljárása során, hivatást, küldetést teljesít, sokszor tövisest, rengeteg türelmet és nagy kitartást kívánó hivatást.

Türelemmel és szeretettel

Türelemmel és szeretettel el fogjuk énevezni azokat a káros, sokszor káros kínóvéseket, amelyeket a 20 éves különélés idézett elő. Ugyanezt kívánjuk elsősorban a magyar tisztviselőktől, de ezt kívánjuk a magyar társadalom egészétől is. Tudatossá kell lenni minden magyarban annak, hogy a nemzetiségi kérdésben előállott új helyzet fölé is fokozott mértékben kíván emelkedett, a szintézist állandóan munkáló magatartást. Türelmet, szeretetet, a nemzetiségek nemzetiségi életnyilvánulásai iránt, az egymásrautaltságnak és sorsközösségnek belső átérését. Tehát egy megfelelő lelki beállítottságot, amelynek tárgyi alapja a sorsközösség ténye.

Egységes felfogásnak, egységes akaratnak kell érvényesülni nemzetiségi politikánkban és ezt el fogjuk énni, mert biztosítani fogjuk, hogy a nemzetiségi kérdésben a kormányzat jól átgondolt politikája

érvényesül. Nem tűrhető az az állapot, hogy mindenki a maga feje szerint kívánja megmenteni ezt az országot. Fegyelmezettséget kíván a feladat, a tudomány, a publicisztika a sajtó munkásaitól is. A feladat nem könnyű, a feladat megoldásával járó terhek nem is kicsinyek, de a terheket elbirja az élettől duzzadó erős magyarság, erős Magyarország. A nemzetiségek érdekében is kell az erős magyar állam. Mert a magyar állam sorsa az ő sorsuk is. Ha ragaszkodnak a földhöz és szeretik e földet, akkor ragaszkodniok kell a magyar földhöz és a magyar államhoz, mert természeti és történelmi adottság, hogy ez a föld és ez az állam csak magyar lehet. A politikai művészet abban áll, hogy a nemzetiségek kívánságainak kielégítését összhangba hozzuk a magyar állam biztonságával. Ez kötelességet jelent a magyarság részéről és kötelességet jelent a nemzetiségek részéről. A nemzeti-

Szezon utáni árainkból!

Hölgyek részére:

Harisnya hajszájkönyv különlegesség —	2-80
Női nadrág láncfazon kis hibával — — —	1-75
Női combiné egész nehéz scharmör-anyag	5-90
Zsebkendő külöföldi áru, különleges minták	0-56
Füredőtriccó elas kötés még tiszta gyapjuból	9-96
Füredőtriccó szoknyás, még mürostmentes	4-36

Urak részére:

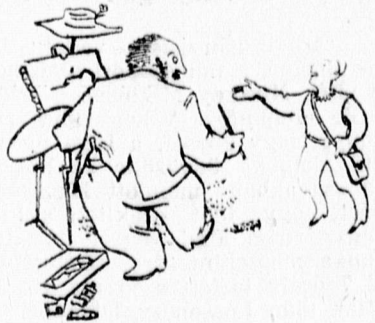
Mattselyem ing rövid ujjal, még mürostmentes	6-75
Selyem inu rövid ujjal divatstikos minták	9-71
Kötött ing hosszu ujjal, még tiszta pamut	8-79
Uszónadrág la macco, míg a készlet tart	4-93
Trapazokni szép csikos divatmintás — —	1-53
Divatöv különleges szép fonással — —	2-56

Gyermekek részére:

Sporting rövid ujjal, 35-ös, még mürostmentes — — —	4-05
Sporting rövid ujjal, 00-ás, prima matt selyemből — —	5-38
Zokni igen tartós 1-es minden színben	1-50
Térdzokni patent kötés mürostmentes 3-as	0-91
Leányka dresz imprimékülönlegesség — — —	5-25
Napezó egyes nagyság még mürostmentes — — —	2-57

saját érdekében felkérjük a m. t. vásárló közönséget, hogy kötöttárban, női és férfi fehérneműben, ernaükben, mindennemű harisnyákban szükségleteit addig szerezze be, míg régi minőséget olcsó árban tudjuk kiszolgálni.

Havas Harisnyaház, Bádogos-utca 1.

„Mit vesznek annyit? Kerjen a papájától egy Voigtlander-fényképezőgépet!”
A világhírű és nem is drága Voigtlander-fényképezőgépekről szóló gyári ismertetőt kérje fotokereskedőtől, vagy a vezérképviselőtől: Solch Testvérek Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8/17.

ségekhez tartozóknak minden életnyilvánulásukban abszolút lojalitással kell viselkedniük a magyar állam és a magyar állam hatóságai és a magyar állam minden polgára iránt, ez részünkről mellőzhetetlen követelmény. Nemzetiségi mivoltunk kiélését munkáló egyesületeinkben különböző kulturális, gazdasági intézményeinkben, irodalmukban, sajtójukban, manifesztálják azt, hogy a magyar államnak, a magyar hazának fiai. Nem élhetnek hermetikusan elzárt különvaló életet, sem a magyar államtól, sem a magyar állam többi polgáraitól. A nemzetiségek nemzetiségi élete nem terjedhet a nemzetiségi exkluzivitásig. Ha e tekintetben itt-ott túlzások észlelhetők, biztos a reményünk,

hogy e túlzások el fognak tűnni. El kell tűnniük, mert ezek akadályozói egy mindkét részről bizalomteljes légkör, egy megfelelő lelkiatmoszféra kialakításának. Ep úgy kell venni az exkluzivitást a magyarságnak is.

A nemzetiségi tanfolyam célja, e tanfolyam hallgatóiban és a hallgatókon keresztül céltudatosan hatni a nemzetiségi kérdéshöz egységes, helyes felfogás kialakításához. Ez a tanfolyam csak kezdet kezdeté egy nagyobb szabású felvilágosító, nevelő munkának.

Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár nagyszabású előadása mély hatást váltott ki a hallgatóság köréből.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály értékes előadása a magyar sajtó hivatásáról

Gáspár Jenő az Országos Magyar Sajtókamara szervezetéről

A Nyári Egyetem keretében szombaton délután nyitották meg az Országos Magyar Sajtókamara Sajtótanfolyamát. Az ünnepélyes megnyitó előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, amely minden tekintetben indokolt volt, hiszen a megnyitásra Debrecenbe jött a Sajtókamara vezetője: vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály elnök, Gáspár Jenő igazgató-főtájtár, dr. Daniél Aron főügyész, valamint Mihelics Vid dr., egyetemi magántanár, a sajtófőiskolai tanfolyam igazgatója. A megnyitó előadás hallgatói között ott voltak a debreceni sajtó vezetői tagjai, valamint az ország különböző városából jött újságírók és meghívott újságírójelöltek. Ott láttuk dr. Bánáss László római katolikus kanonok-plébánost, pápai kamarást, dr. Répássy István rendőrkapitányt vitéz Bíró István felsőházi tagos s igen sok hölgyvendéget.

vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály a magyar sajtó utjáról

Gondolatait a sajtó utján mindenki szabadon közölheti, — kezdte szavait a Sajtókamara kiváló elnöke. — Ez a szép és népszerű elv az, amellyel az újságírás megjelent a társadalom színe előtt, egy olyan korban, amikor a szabadság kereste a lenyűgözött életet. A sajtó társadalmi jelentősége a francia forradalomtól számítható. A szaktudományt érdekelhetik az előzmények, azt a jogot, azonban amit a mai napig is az író és olvasó emberi társadalomnak megtartott, 150 évvel ezelőtt vívta ki.

A felszabadult individumnak ez a sajtója szenvedélyeket szított és elszörnnyedést keltett. A tömeg a sajtó lelkesítésével tanul meg barikádokat építeni, a sajtó lendíti rohamra és szilárdítja meg az ellenállást.

A méltatlanul olyan sokat ócsárított magyar rendi társadalom sokszázados egészséges fejlődés eredményeként idegen eredetű agitáció nélkül is szilárd kiindulópontja a további szociális tökéletesedésnek.

— Ez a sajtó egyetért a megoldandó problémák lényegében: magyar nyelv, szabadságjog, az urbariság megszűntetése, a jobbágyok földhözjuttatása, honi ipar, kultúr-intézmények, mindebben teljes volt a harmónia, a vita csak a tempó körül folyt. Az eszmék tisztázása magasszínvonalu eszmecserek útján történt, a lapok állásfoglalása bátor. Kossuth Lajos a liberális haladás vezető alakja nyíltan állást foglalt az amencipáció ellenében, hangsúlyozza, hogy a zsidóság nem csak vallási, hanem nemzeti konstitúció s tiltakozik a további bevándorlással szemben is. Ez a még teljesen magyar kezekben lévő sajtó igazi nemes publicisztika és nem öncélú zsurnalizmus.

A sajtótanfolyamot dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója, Sajtókamarai tag rendkívül megleghangú beszéddel nyitotta meg.

Különös szívéllyel köszöntötte vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihályt, a sajtókamarai elnököt, akihez debreceni főszerkesztésé idejéből szoros barátság fűzte, akit nagyon tehetséges, sokat dolgozó és szerény újságírónak ismert meg, s akinek megingathatatlan elve volt a keresztény nemzeti eszmének a szolgálata. Az ő nagy emberi érényei kamarai elnöki mivoltában sem párosultak szadista szigorral, mert az ő intézkedéseit mindig meleg emberismerettel és megértéssel hajlja végre.

Hankiss János üdvözlő szavait Kolosváry-Borcsa Mihály meghatottan köszönte meg s meleg szavakkal emlékezett meg debreceni újságíróskodásáról.

A kiegyezés korától ismét orakulum a sajtó, 1849 után beözönlött a zsidóság, amelynek emancipációs korlátait 1867-ig sorra kidöntötték Bach és utódainak kormánya, elfoglalja az előkészítés nélkül szabad versenybe került régi magyar és német lakosság pozícióit és kiépíti hadállását.

Hogy a háború előtt közvetlenül piacra lépett tekintélyt és korlátot nem ismerő sajtó olyan gyors ütemben züllesztette forradalomba az országot, azért a századvég sajtója is legalább olyan mértékben felelős, mint az a társadalom, amelynek ilyen sajtója volt.

— És most beszéljünk az újságírókról is. Sem cím, sem rang nem határozta meg társadalmi állását. Hogy azok mellett, akiket a közélet becsületese szolgálói akarása vezé-

relt akkoriban erre a pályára, igen nagy számban keresték az újságíró foglalkozásban az érvényesülést és a könnyű életmódot, nyughatatlan, pályájukat végezetlen elemek is, — könnyen érthető.

Nem volt fórum és nem volt lehetőség arra, hogy az újságírói erkölcsöt, rátermettséget, szellemi felkészültséget és hazafiságot ellenőrizni lehetett volna. Az újságíró, mint érdekes képlet élet a társadalmon kívül és legfőbb vágya az volt, hogy olyan lapot szerkeszteszen, amelyben mindenkiről mindent meg lehet írni.

A világháború kritikus esztendeiben már korlátlanul uralkodik ez az alaptípus az egész ország közvéleménye felett. A lapban a riport az úr, a lap egyre olcsóbb lesz és egyre jobban a tömegnek készül. Ezek a lapok azonban nagyon is tanítottak. Arra tanítottak, hogy a keresztény egyházak a sötétség terjesztői, a magyar történelmi múlt megmosolyogni való ócskaság. Az üzletisiker legbiztosabb eszközeként az ugynevezett leleplezést gyakorolták leghatékonyabban. A magyar közélet, a hatóságok, a hadsereg presztizse, az egyházak tekintélye mind prédái ennek az újságírásnak, amellyel szemben az üdvös félelem nagyon is helytálló.

Gáspár Jenő a Sajtókamara szervezetéről

Gáspár Jenő kamarai igazgató-főtájtár tartotta meg a tanfolyam második előadását. A Sajtókamara szervezetét ismertette részletes és eleven színekkel, érdekessé tett előadásában. Feltárta a Sajtókamara megalakulását megelőző sajtóviszonyokat és rámutatott arra, hogy a szervezet megalakulását egy erőteljes újságírói mozgalom előzte meg. Vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihály, mint az akkori kormány sajtófőnöke erélyes kézzel egy nagyarányú tisztító és szelektáló munkát hajtott végre s ennek során 230 olyan lapot szüntettet meg, amelynek zsidó szelleme káros volt a köz számára, de szégyene volt az újságírásnak is.

Majd a megalakulás utáni heroikus munka egyes mozzanatait érzékeltette az illusztris előadó — s néhány statisztikai adatot ismertetett a Sajtókamara nagy szervezetéből. A kamarának jelenleg 3291 tagja van. Ebből 2715 újságíró, a többiek a kiadói fősztály tagjai. Most 1153 időségi lap működik Magyarországon, ezen kívül 72 nem magyar nyelvű lap jelenik meg. A kamarai

— 1918 után büszkén hivatkozhat az akkori sajtó reprezentánsai, mennyire döntő szerepet játszott a magyar társadalom felbomlásában az újságírás.

A lapkiadó vállalkozásnak az a formája, amellyel szemben haladéktalanul fel kell venni a küzdelmet, mélyen beágyazta magát ennek a kapitalista rendszernek a szövétébe. Ez a küzdelem itt folyt, több mint húsz éven keresztül.

Gondolatait sajtó utján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti!... Ezt az elvet többé nem fogadhatjuk el ilyen formában. Gondolatait a magyar társadalomban szabadon csak az terjesztheti, aki közülünk való és erre hivatott. A sajtót, ezt a felettébb éles fegyvert soha többé nem engedhetjük ki a kezünkből.

A magyar faji öntudatujjítás, a magyar népi milliók szociális felemelkedésének szolgálata korszerű reformokkal a magyar kultúrélet újjáteremtése, igaz magyar értékek feltalálása — ez a sajtó hivatása.

— És legelső nálunk ma: a magyar honvéd.

A megjelentek Kolosváry-Borcsa Mihály előadását lelkes tetszéssel és egyetértésüknek szemmelátható jeleivel fogadták.

szervezet ismertetésénél szövege az illusztris előadó arról, hogy a zsidó arányszámot a kamarai legszigorubban betartotta és a jövőben is betartja, sőt az újságíró utánpótlást egyszer s mindenkorra úgy intézte, hogy a gyakornok újságírók sorába zsidót nem vesz fel.

Gáspár Jenő főtájtár ezután a Sajtókamara intézményeit, így a nyugdíjintézetet, a Szanatórium Egyesület ügyeit és az Újságíró Egyesület működését és szervezetét vázolta a hallgatóság előtt.

Végezetül hangzott, hogy a kamarai munkáját mindenkor a keresztény nemzeti eszme hűséges és tántoríthatatlan szolgálata vezette s ez adott erőt a munkához s ez tette a kamarát népszerűvé és munkáját gyümölcsözővé.

Előadás végén lelkesen megjelenezték Gáspár Jenő igazgató-főtájtárt.

A sajtótanfolyam legközelebbi előadója hétfőn délelőtt 9—10 óráig Mihelics Vid egyetemi magántanár, délután 5—6 órakor pedig dr. Hankiss János egyetemi tanár lesz.

Lossonczy Istvánné a debreceni légoltalmi segélynyújtási tanfolyam vizsgáján

Szombaton délután 6 órakor a püspöki-palotában tartotta a debreceni Légoltalmi Liga női csoportja a légoltalmi első segélynyújtás tanfolyamának záróvizsgáját. — A

vizsgát megtisztelte megjelenésével Lossonczy Istvánné, a közéleti-ügyű miniszter felesége, aki férjét lekísérte debreceni hivatalos útjára és még ma is ugyanolyan szeretettel és partfogással érez a debreceni hölgytársadalom mozgalmait iránt, mint amikor a debreceni MANSZ körútrajongott elnöknője volt.

A záróvizsgán jelen voltak László Béláné, a női csoport elnöknője és vitéz Micskei Miklósné a leánygárda elnöknője. A kegyelmes aszszonyt Nagy József, a Liga ügyvezető alelnöke üdvözölte és közvetlen szavakban mondott köszönetet azért, hogy időt szakított a Liga hölgygárdája által végzett hazafias munka megtekintésére. Délután 6-tól 7 óráig tartott a vizsga s a látottak után Lossonczy Istvánné teljes elismerésért fejezte ki a nagy-szerű elméleti tudást és gyakorlati kiképzést tanúsító vizsgázók szorgalma felett. Köszönetet mondott Szabó Miklós és özv. Tóth Elemérné oktatók eredményes munkájáért, majd további kitartó munkára hívta fel a vizsga résztvevőit, akiknek lelkes éljenzése közben 7 óra után távozott el a vizsga színhelyéről.

Női és férfi fehérneműk

NŐI KOMBINÉ tartós milanes műselyemből	4.30	3-18	FERFI ING műrost mentes 2 galléros Sport fazon	13.50	12-60
GÖLDSOL KOMBINE csodaszép színek és minták	10.32	9-33	PÜPLIN ING garantáltan mosható	23.97	17-82
HALÓING sarmós vagy millflór mintás műselyem	16.45	8-30	HALÓING műrost mentes anyagból színes fehér	17.75	12-60
SELYEM NADRÁG prima műselyem fonalból	2.70	2-10	ALSÓNADRAG megbízható jó minőség	7.88	6-19
HARISNYA hajszálvékony hibátlan szövés	4.45	3-50	PIJAMA kitűnő szabás szép mintákban	38.80	26-46
SOKNI erős strapabíró minden színben	1.80	1-50	SPORT SOKNI fehér és színes prima minőség	2.78	1-70

Csillag Testvérek, József kir. herceg-u. 11

Vigmozi oldal

A HALOTT VÁROS

(Honvéd haditudósító század.
Sz. Kovács Imre hadnagy.)

Murmanszktól Szabasztapolig mindenütt tombol a harc a tengelycsapatok és az Európát meghódítani akaró orosz erők között. A tengelycsapatok többszáz kilométert mentek előre. A magyar honvédség igen rövid idő alatt kivívta szövetségeseink előtt azt a hírnevet, amelyet őseitől örökölt.

Nem könnyű itt a feladata a magyar honvédeknek. Az oroszok a hőlvadástól kezdve a támadás megindulásáig a modern harcászat minden követelményének megfelelő erődíjat épített ki. Az erődíjat a támadás előtt drótkadályok és aknamezők akadályozták a honvédek eljutását, az erődök mögött pedig háromszoros lövészárkokkal vette magát körül a védelemre alaposan felkészült ellenség. A magyar honvédek vad hordákkal állnak szemben. A megindulás napján az egyik komáromi ezred zászlóalja mindegyik mászt megelőzve 20 kilométert tört előre, s ott egy folyón átkelve vérszertéség nélkül vetette ki az ellenséget erődrendszeréből. Jobb és bal szomszédja csak másnap akkor érték be, amikor a zászlóaljnak hátulról megállításra parancsot adtak. Egyes helyeken igen nehéz az előretűrés, de a magyar honvéd előtt nincs akadály. Tim orosz városba a magyarok törtek be elsőnek.

Az ellenséget első állásaiból kiverve, már sokkal könnyebb volt a dolga honvédeknek. Habár kimerülve is, de nyomába szegődtek a pánikszerűen menekülő ellenségnek, s azokat kifárasztva részben foglyulejtették, részben megsemmisítették s részben tovább menekülésre kényszerítették.

Szénégett holttestek a kilőtt páncélos harcokban

Az orosz hadvezetés látva gyalogságának csődjét, utolsó kétségbeesésében támadó gyalogságunk oldalába páncélos harcokká vált. Kíváncsian képzett páncéltörő legénységünk azonban hamar elhárította a harcok veszélyét. Egymásután lötték ki az acél-szörnyetegeket, amelyik pedig tudott menekülni, bemekült Sztaryj-Oszkol városától nyugatra egy erdőszélig. Egy rosztblában kilőtt harcokból közlebből megnéztünk és borzalmas kép tárult elénk. Páncéltörőink először hernyótálpát lötték le a szörnyetegnek és megállításra kényszerítették. A dombhajlatban meghúzódó oroszoknak még volt annyi idejük, hogy vonatokotélre vegyék, de a következő pillanatban páncéltörőink a vonatokotélt lötték el. Most már nem volt menekülés. A következő lövedék telibetalálta az orosz páncélos és nyomban lángrobbant. Az orosz tisztnek még volt annyi ideje, hogy kiugorjon és futásban keresett menedéket. Nem sokáig szaladt azonban, mert a kilőtt harcokból mintegy 20 lépésre egy jól irányzott lövéssel leterítették. A lövés szíven találta és most hanyattfekve várja kihűlt teteme, hogy elföldelje.

A harcokban három orosz volt. A vezetőnek fejét valóságos lerepítette a páncéltörő lövedéke. Megszénesedett holtteste a kormányra bukkolt. A másik orosz fél álló helyzetben a kilincsen nyugvó kézzel szénesedett meg. Bizonyára az utolsó pillanatban ő is menekülésre gondolt, de már minden későn volt, mert a magyar páncéltörő idejében megadta a kegyelemdőfést. A harmadikat a lőrés előtt találtuk. Talán az utolsó pillanatig lött, ezt már nem tudja senki sem, csak megszénesedett holttestének állása enged erre következtetni. Ez lett a sorsa még sok-sok más orosz páncélos harcokosnak is.

Derék honvédek pedig folytatták előnyomulásukat egy nagyobb orosz város, Sztaryj-Oszkol felé.

Ahol minden rombadólt és lángokban áll

Lent a völgyben az egyik kis faluból mindössze négy-öt ház maradt épen. Előlényt, sem embert, sem állatot nem lehet sehhol sem látni. Itt három tönkrement orosz gépkocsinak roncsait lehet látni, ott bombatalálattól kimúlt lovak és tehenek testén nyüzsögnek a legyek. Amott elfeledetlen orosz katona hullája hirdeti, hogy itt nemsokkal előbb öldöklő harc dult. Tovább menve egészen más kép tárul elénk. Idősebb emberek, gyermekek, asszonyok és lányok kint ülnek viskók előtt és kíváncsian nézik az átvonuló magyar csapatokat. Gépkocsivezető, Rudits József szakaszvezető, akinek része volt a spanyol polgárháborúban, az oroszok ellen pedig immár háromszor szállt harcba — orosz nyelven megkérdezi az egyik aggastyánt:

— Bátyuska! Itt nem volt harc, hogy épen maradt minden ház?

A megszállott mélyen meghajolva válaszol a kérdésre.

— Hála Istennek, bennünket elkerültek az oroszok és a magyarok is. Az oroszok a község mögött vonultak vissza a város felé, a magyarok pedig a község előtt kikerülve az ellenkező irányból oldalukba támadva a mezőkön vették fel a harcot.

Ebből a faluból már nagyszerűen lehetett látni, amint Sztaryj-Oszkol városa felett hatalmas füstfelhő gomolygott. Nemsokára megérkezett a hír, hogy német és magyar repülőcsoportok le a városra és pályaudvarát lángrobbantották. Később több helyről lehetett hallani borzalmas robbanásokat s nyomukban mindenütt hatalmas lángnyelv csapott fel. A város teljesen lángokban állott és vérszes fekete füstfelhők jelezték a pusztulás nyomát. Feletünk fekete lett az ég a bombázó gépektől. Egyenesen a városnak tartottak, majd felé érve hirtelen lecsaptak és egymásután eresztették a gyilkos bombáikat.

Az éjszakát a város közelében egy kis községben töltöttük és utunkat csak másnap folytattuk a halott város felé. Oroszországban már sok szétbombázott várost láttunk, de ilyen állapotban még egyet sem találtunk. A hatalmas városban alig lehetett találni egyetlen ép házat. A pályaudvaron több munió és katonaszállító vonat vesztelt. Ezeknek a vonatoknak csak erős alvázai és kerekei maradtak épen. Két vágány között egy hatalmas méretű bomba csapott be, a földben mintegy tíz méteres tölsért vágott és mindkét sínpart a levegőbe emelte. A másik szerelvényen repülőgépek alkatrészeit akarták az oroszok szállítani, de ez is a tűz martaléka lett. Egy vagonban bevonuló csapatainknak sikerült megmenteni egy éj Ratát, csak ösze kellett állítani. A különböző fegyverek löszereinek garmadája semmisült meg itt. Az állomás területén rögtönzött 80 méter hosszú raktárban még akkor is égett a felhalmozott rozs. Bent a városban egyik romhalmaz a másik után. Egy háromemeletes hatalmas gyárüzemben a repülőbomba a tetőzetten kívül három vaszerkezettel ellátott mennyezetet ütött át, majd mélyen a pincébe furdva robbant és az egész gyártelepet a levegőbe röpítette. A hatalmas energiát fejlesztő géppárák recsegve-ropogva törtek össze és a keletkezett tűzben felismerhetlenségig összeolvadtak. Mindenütt csak ilyen képeket lehetett látni. A város nyugati felébe érve a városból kifelé vezető utcákon hatalmas torlaszokat és tankcsapdákat láttunk. Egyik helyen mintegy három méter szélességben farönkökből állították össze. Egy-egy ilyen torlaszon 12 lörest készítettek, hogy páncéltörőikkel megsemmisítsék páncélosainkat. Másik helyen ugyan ezt a torlaszt homokzsákokból is homokkal telített ládából készítették el. Ez egyszer azonban az oroszok nagyon elszámították magukat, mert csapataink a várost megkerülve keletről támadták meg. Most magyar páncéltörő ágyú örködik a város kapujá-

ban, hogy az erdőbe menekült orosz páncélosok visszatérését megakadályozza.

Ezrével adják meg magukat a kiéhezett orosz katonák

A város elfoglalása után a magyar és német csapatok azonnal nyugatra fordultak és előbb az ott elterülő erdőseket kerítették be, majd az erdők mögött egy újabb nagyobb katlant létesítettek. Most a gyűrű egyre jobban szorul. Napról napra a tüzéség állandóan lövi az erdőt, de zuhanóbombázó kötelékeink is nagy előszeretettel hordják ide csomagjaikat. A körülkerített bolsevikoknak hír szerint igen nagy a veszteségük az erdőben. De erre enged következtetni az a körülmény is, hogy az erdőből állandóan jönnek kifelé és egymásután adják meg magukat. Eddig Sztaryj-Oszkol városában közel 3000 foglyot gyűjtöttek össze, de számuk óráról-órára gyarapszik. Nem is emberek már ezek, hanem emberi vadak. Annnyira ki vannak éhezve, hogy egy kis darabka kenyér után ötvenen is futnak és egymást tapossák, hogy elérjék. A másik csoport az egyik gyűjtőhelyen korpát talált és egymást feldöntve rohant a korpaszákhöz, hogy egy marékka ehessenek belőle. Szemtanúi voltunk, amikor az egyik fogoly térdendőlvá könyörgött a német őrnagy egy kis kenyérért. A vizért majdnem meghalnak. Ruházatukról nem is jó beszélni. A harc megindulása után még valamennyien erőteljes harco-

A gazdaközönség figyelmébe!

A kormány az olajosmagvak termelését rendeletileg ismét kötelezővé fogja tenni. A repével bevetett és kellően áttelelt terület, rendelkezés szerint, az 1942. évi kötelező olajmag vetésterületbe beszámítást fog nyerni olyképen, hogy a repével bevetett területek minden katasztrális holdja után 1.200 négyzetméter nyert beszámítást. Az Olajmagértékesítő Szövetkezet a vele szerződött gazdák részére az 1943. évi termésül káposzta-repce-magért 68.— pengőt fizet mázsánként, a termelő vasutállomásán kocsiá rakva, és később megállapítandó arányban repce-pogácsát biztosít. Szövetkezetünk készséggel áll az

CHARLIE KUNZ
jazz-zongora
lemezei
Földes Sándornál
Püspöki-palota

sok voltak, de közben a magyar és német hadvezetés gondoskodott az utánpótlási vonalak elvágásáról és egyetlen német elegendő volt ahhoz, hogy a világot meghódítani akaró ázsiai hordák emberi félvadak legyenek.

érdeklődő gazdák rendelkezésére ezen a téren is és vállalja a repce-termelési szerződésnek megkötését. Vetőmag szállítása a mai viszonyok között kb. 14 napot vesz igénybe, ezért aki a repcét kellő időben, vagyis augusztus 20-ig el akarja vetni, vetőmagra való igényét legkésőbb augusztus 5-ig be kell jelentenie. Későbbi időpontban történő bejelentéseket nem áll módunkban figyelembe venni. A kormány által megállapított áron vásárlunk mindenfajta terményt. Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet. Iroda: Debrecen, Ferenc József út 16. sz. Telefon: 28-66.

Új cukorjeayek kibocsátása

Debrecen sz. kir. város területén érvényes cukorjeayek szelvényei 1942. augusztus hó 8-án lejárnak, a 116-ik szelvény azonban még augusztus hó 15-ig beváltható.

Az új állandó cukorjeayek kiadását, — úgy mint a múltban igénybejelentőlap benyújtásával kell kérni. Az igénybejelentőlapokat július hó 18-tól kezdve darabonként 6 fillérért a kijelölt dohánytözsdekből és üzletekben lehet beszerezni. Az igényjogosultság elbírálása a háztartásra vonatkozó igénybejelentőlap, a rendőri bejelentőlap, a jelenleg érvényben lévő cukorjeay, liszt és kenyérjeay, zsirjeay, valamint a gabonajelvény és sertésvágási engedély bemutatása mellett történik.

Csak azon személy igénylését fogadjhatja el a körzeti iroda, akire az élelmiszerjeay be lett mutatva.

Az igénybejelentőlapra a háztartás (család) keretén belül csak azon családtagok és családtagok lehet felvenni, akik jelenleg a családdal együtt laknak. Nem lehet tehát azon személyeket felvenni, kik 8 napnál hosszabb időn át családjától távol vannak. Az igénybejelentőlap „Jegyzet” rovatába felsorolt családtagok születési éve hó és napja okvetlenül felirandó.

Az igénybejelentés elbírálása után az igénylő az összes bemutatott élelmiszerjeayeket, gabonajelvényt, sertésvágási engedélyt és rendőri bejelentőlapot az új cukorjeaygyel együtt visszakapja.

A szabályszerűen kiállított igénybejelentési lappal és a fentebb közölt mellékletekkel a háztartások a jelenleg érvényben lévő állandó cukorjeayen a lakásrova alatt tintával feljegyzett naplótétel szám sorrendjében, a lakása szerinti körzeti irodában naponta d. e. 8—2 óráig jelentkezhetnek és pedig:

Augusztus 3-tól azaz hétfőtől pedig a 4801 tételzámon felüli naplótételzámmal ellátott cukorjeaygyel bíró háztartások nyújthatják be igénybejelentőlapjaikat.

A 65 éven felüli agykori gyengeségben lévőknek is állandó pótlégy lesz kiadva a beadott orosz biizonyítvány alapján.

A felnőttek részére kiadandó cukorjeayért darabonként 20 fillér, a tizenkétéven aluli gyermekjeayért darabonként 10 fillért, az állandó pótlégyjeayért darabonként 10 fillér kezelési költség fizetendő.

A szoptató és terhes anyák a betegek pótlégyjeayra a most közölt rendelkezések nem vonatkoznak, azok érvényességében és kezelési rendjében nincsen változás.

Tájékoztatásul közlöm, hogy szombati napokon a közlelmiszeri irodák 8—1 óráig tartanak hivatalos órák.

Polgármester.

Pajtás István
úri női és
orthopéd
cipész üzletét
Széchenyi-utca 8. szám alá
áthelyezte

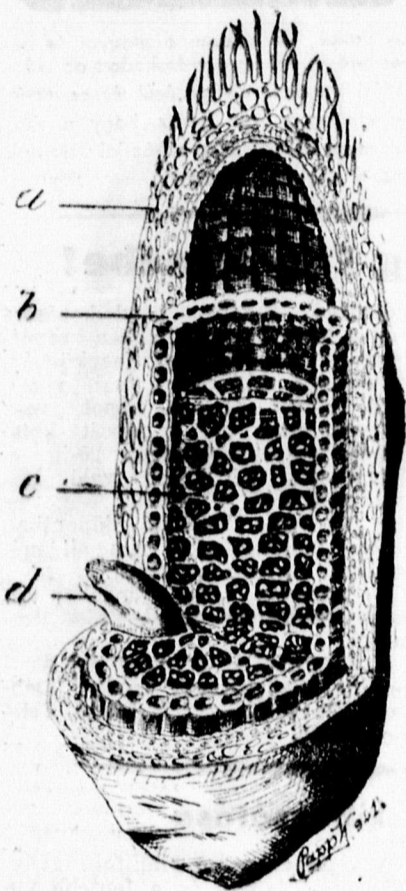
FERENC-JÓZSEF
KESERŰVIZ

A gondos magtári kezelés - sokezer mázsa szemmegtakarítás

Írta: Papp Karoly

A háború követelte nehéz idő fokozottabb termelést és nagyobb takarékosságot követel a társadalom minden rétegétől, a termelőtől, az iparostól és a fogyasztótól egyaránt. Minden szem gabonát, minden falat kenyeret a lehetőségig meg kell mentenünk. Ezt a mentési munkát legelsősorban a gazdáknak kell elkezdeni. Miben áll ez a munka most, amidőn Isten jóvoltából elérjük az új termés betakarítását? Okszerű és tervszerű, a végtelékig gondos magtári kezelésben, mely sok-sok ezer mázsa gabonamegtakarítást eredményez.

Nagy körültekintéssel kell ma a magtárba szállított gabonát kezelni, sokkal nagyobb figyelemmel, mint békében. A magtár alattomos kártevői, legyenek azok állatok, vagy növényiek (gombák), feltűnően elszaporodtak s a védekezőszerek szűk korlátok közé szorított gyártása pedig nagyban nehezíti a védekezést.

Egy búzaszem belső szerkezete erős nagytáshán. Első a korparéteg (a), második (b) fehérjeterég és (c) harmadik a keményítőterég a csirával (d). Ezt a csodálatos szerkezetet rongálják a magtár kártevői.

(A szerző rajza.)

Most röviden ismertetem a magtárak négy fontos állati kártevőjét, hogy mintegy előre húzzam a vészharangot a közelgő veszedelem elhárítására.

Az emlősállatok közül az egér az, amelyet megemlítek. Rágásával igen sok kárt tehet, mert nemcsak a magtár berendezését rongálja, hanem rejtett fúrásaival jelentékeny mennyiségű szem elfolyását is eredményezi.

A magtár legszaporább és legveszedelmesebb ellensége a gabonasziszik (calandra granaria). A történelemben már évezredekkel ezelőtt is találkoztunk kártételéről tanuskodó feljegyzésekkel. A magtár szülőtte e bogár, mely az ormányosbogarak (curculionade) szerfellelt népes családjának tagja. Ormányvégén található rágószervei, melyekkel a gabonaszemeken lyukat fúr. E lyukak rakja petéit, naponta egyet-kettőt, életében átlag hatvanat. A petékből átcák bábok, majd bogarak lesznek. Egy esztendőben 2-3 nemzedéke is lehet.

A fogszerű gabonabogár (Oryzaephilus S. surinamensis) a sziszik cimborája. Általában csak hibás, zúzott, megfűt szemetet támad meg, hol általa könnyebben jut táplálékhoz. Így mint másodlagos kártevő ismeretes. 2,5-3,5

mm. nagyságú lapos, barna színű nyulánk bogár, melynek nyakát (nyakpajzsát) kétoldalt 6-6 tüskeszerű nyulvány ékesíti.

A meleg állandóságával tavasszal kezdi meg rajzát a hírhedt magtári gabonamoly (Tinea granella). Kifésztett szárnyakkal 10-14 mm. széles elűlő szárnya ezüstös fényű, szürkés, feketés foltokkal, sárgás és szürkés pontokkal, míg hátsó szárnya szürke. 5-6 hétig rajzik. Hernyói a magtár zugjaiban pókhálószzerű fonalban, fehér gubákban húzódnak meg, teleinek, majd bábozódnak, hogy a bából mint lepkek bujhasanak elő. Hernyója a szem csirás végét rágja meg. Az ilyen mag vetésre nem alkalmas, a gabona kellemetlen dohos szagú, s így a malom — és pékiparban mint silányabb, dohos anyag értékesíthető.

Védekezés legelsősorban a tisztaság, mely kíméletlen ellenszere minden szennynek, minden piszoknak. Ha már egyszer raktározott gabonát teszünk be eltartás végett magtárunkba, szállítás előtt győződjünk meg arról, hogy az anyag nem fertőzött-e? Így a fertőzést megelőzhetjük. A növényi (gomba) kórokozókat illetően ellenőriznünk kell, hogy terményünk nem üszögös-e. Oly zsákban, amelyekben egyszer fertőzött anyagot hordottunk, fertőtlenítés nélkül ne szállítsunk újabb gabonát. A magtárt üzembehelyezés előtt tökéletesen tegyük rendbe: a deszka és falrepedéseket tökéletesen tömítsük, a pókhálókat szedjük össze, a ládák és más berendezés alját tisztítsuk ki, a bútordarabokat forgassuk át és az összegyűjtött szemetet haladéktalanul égessük el. A beraktározott gabonát időnként alaposan forgassuk meg, lapátoljuk át, mert ez az egyedüli megelőző védekezés a kártevők ellen. Ne hanyagoljuk el magtárainkat, mert ma minden szem gabonára szükségünk van. Védjük amink van és takaríkoskodjunk minden falat élélemmel — a biztos győzelemig!

Az Országos Hadigondozó Szövetség megkezdte munkáját

Budapest, augusztus 1. Kállay Miklósné miniszterelnök feleségének elnöklése alatt álló Országos Hadigondozó Szövetség a Keeskéméti utcai volt Csekonits palotában lévő hivatalos helyiségeiben augusztus 1-én kezdte meg működését. A szövetség végrehajtó bizottsága pénteken ülésezett. Kállay Miklósné ismertette a szövetség működésének irányelveit, utána pedig részletesen megállapította a munkatervet. Az Országos Hadigondozó Szövetség meginduló munkájában a magyar közélet vezetőinek,

elsősorban a kormány tagjainak felelőségei veszik kezükbe a hadirokkantoknak a polgári életbe való visszavezetését. Közreműködésük biztosítéka annak, hogy a hazáért testi épségüket feláldozó honvédek nemcsak a társadalom elismerését, hanem a nemzet háláját is elnyerjék azáltal, hogy nekik és családjuknak a polgári életben legalább olyan elhelyezkedést és életlehetőségei biztosítását, mint amilyenek hadbavonulásuk előtt rendelkeztek.

Halálos szerencsétlenség ért egy idős asszonyt hársfavirágszedés közben

Megdőböntő szerencsétlenségnek lett áldozata Radósi Ferencné, született Ökrös Zsuzsána 58 éves Erdélyi utcai lakos. A Bellegelő 270 szám alatt lévő tanyájuk udvarán egy létrán állva hársfavirágot szedett. Eközben véletlenül megbilblent a létra és az idős asszony lezuhant a földre. Esés után súlyos belső fájdalmakról panaszkodott, ezért

gyorsan orvosi gyógykezelés alá is vették, azonban segíteni már nem lehetett rajta, mert súlyos természetű belsővérzés következtében meghalt. Haláláért senkit sem terhel a felelősség, mivel az tragikus véletlenből történt. Temetésére a királyi ügyészség megadta az engedélyt.

GAZDAK, VIGYÁZZATOK

Az ellenséges repülőgépek ma már nemcsak a németországi városokat keresik fel, hanem a szomszédos osztrák mezőket is a gyújtóbombák ezrével árasztják el. Nem szorul tehát bővebb magyarázatra az, hogy a veszedelem határukon van. Ebből a tényből önként adódik az, hogy ma minden óvintézkedést meg kell tenni, nehogy holnap késő legyen. Eppen ezért ismételtén visszatérünk mindazokra a gazda légtalmai tudnivalókra, amelyek elmulasztásából jóvá nem tehető károk keletkezhetnek.

A repülőgépek a tüzeket zöld, zöldes sárga, sárga, tehát a fűhöz és szalmahoz hasonló színű gyújtó lapocskákkal, csövekkel, labdákkal és kanakkal okozzák. Mindezekben foszfor van, melynek tulajdonsága, hogy 12 foknál melegebb levegőn önmagától meggyulad. Igen célszerű tehát a gazdasági épületek, általában minden szalmával és náddal fedett épületek, asztagok, kazlak és sztrüskertekben, menél több vízzel felfújt vedret elhelyezni, hogy azokat gyorsan viessük a

ledobott foszfor gyújtókhoz. Mivel ezek nehezen gyógyuló sebeket okoznak, azokat pusztakézzel megfogni, zsebbe, vagy tarisznyába rakni nem szabad, hanem kislappal, kanállal stb. a vizes kannába dobjuk, később legalább egy méter mély gödröt ásunk és abba eltemetjük. Ha padlason, szobában, istállóban, magtárban stb. találunk már égő foszforbóbát, azt csak gázálarccal, ennek hiányában több rétegű megvízezett, szájunkra kötött védővel közelítjük meg, mert csak így kerüljük el azt, hogy mérgező füstjét be ne lélegezzük. A már égő bombát szájrúddal megközelíthetjük, mert az nem terjeszt sugárzó hőt. Legveszedelmesebbek a benzint tartalmazó foszforos kannák, mert ezek a hőt sugározzák és égésük huzamos ideig tart. Ezek vízzel nem — hanem csak homok, por és apróföld részecskéivel oltathatók.

Minden eszközt és rajtunk levő ruhát, amelyet a szobánforgó gyújtók elleni védekezésnél használnunk, gyúlékony tárgyaktól távol, legalább kétóráig figyel-

jünk, hogy az utólagos gyuladást csirájában elfojthassuk. Ha bőrünket valahol foszfor érte, azt bőséges vízzel lemossuk és klórmész porából készült péppel bekenjük. Mindazokat a mezei és kerti terményeket, amelyeket foszfor érintett, ember és állat csak főzés után fogyaszthatja. Mivel tömegben, tehát csordákban, gulyákban élő állataink védekezni nem tudnak, a pásztrokat oktassuk ki, hogy támadás esetén az állatokat tereljék szét és a fertőzött területekről hajtsák el. A nyitott kutakra fedőt kell tenni és a légitámadás megtörténte után a vedreket megnézni, nincsen-e azokban bomba.

Mivel ebben az évben a tarlok nem füvesek és a szárazság nagy, minden gazda az asztagokat, a széna és szalma kazlakat körül, valamint a sorba rakott keresztiek között hosszúra és helyenként keresztbe szánta, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozza. Igen célszerű egy nagy helyett több kisebb kazlat egymástól és az épületektől olyan távol rakni, hogy gyúlas esetén egymástól tüzet ne fogjanak. Sztrüskertekbe, közös rakodókba, vagyis mindazokra a helyekre, ahol sok asztal és kazal van, állandóan legyen vízzel töltött fűzőlt fecskendő és többtagú állandó őrszerve. A légtalmai oktatások során pedig jusson minden gazdánkban vezető szerep a „mi mindennapi kenyérünknek” a terményeknek és az állatoknak a megdésére, hogy ami kicsiny, ne legyen még kisebb.

Szíveljük meg Polgármester Úrnak éppen a mai helyi lapokban közzétett figyelmeztető felhívását és hajtsuk végre a Belügyminiszter Úrnak ezévi június 11-én a mezőgazdasági terményeknek tűzveszély elleni védelemről szóló 194.700 sz. rendeletét.

Gazdák! Vigyázzatok!

es. Péterffy József.

Karcagon lopott gépsziját akartak Debrecenben értékesíteni

Jó fogást csinált az elmúlt nap a debreceni rendőrség. Az egyik őrszem arra lett figyelmes, hogy két rendezetlen külsejű fiatalember feltűnően nagy és súlyos csomagot cipel. Miután nem tudták magukat kellőképpen igazolni és a csomag tartalmára vonatkozólag is kétes választ adtak, elővezette őket a rendőrségre. Itt azután kiderült, hogy Tamás-Ronc Lajos és Bodnár István csavargókkal azonosak, akiknek Debrecenben nincs bejelentett lakásuk. A náluk lévő csomagban egy nagyobb gépsziját találtak, melyet a rendőrség bűnjenként lefogalt. Eredetükre vonatkozólag bevallották, hogy Karcagon lopták s itt Debrecenben akarták értékesíteni. A rendőrség mindkettőjüket őrizetbe vette és folyik ellenük a további eljárás.

Szivarka gyűjtés

A HADBAVONULT

HONVÉDEK RÉSZÉRE

Hajdú vármegye Vitézi Székénél működő Nemzeti Asszonyok Társasága július hónapban az alábbi adományokat gyűjtötte a hadbavonult honvédek részére: 4100 drb cigarettá, 16 csomag pipadohány, 10 doboz gyufát és több csomag képeslapot.

Az adományozók névsora a következő:

Dr. Tatay Zoltán,
vitéz Ternesényi Zsigmond,
Nagy Antal,
vitéz Kovács Ferenc József,
Debreceni házfelügyelők egyesülete,

Soltész Gyuláné,
vitéz Sövényi Antalné,
Nemzeti Asszonyok Társasága és a Vitézi Szék.

Az adományokat július hónapban a haretérre elidült debreceni alakulatok között már szétosztottuk.

A legközelebbi gyűjtőnapok augusztus 3., 4. és 5-én délután lesz, amikor a Nemzeti Asszonyok a Vitézi Szék házában ügyeletet tartanak és az adományokat nyugta ellenében átveszik.

Szék kapitány.

Budapesti Nemzetközi Vásár 1942 augusztus 14-től 24-ig

Féláru utazási igazolvány

kapható: a **DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD** kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett)

Odautazás: augusztus 14-én 16 óráig.
Visszautazás: augusztus 26-án 24 óráig.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló felemelést, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ főispán pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bika felemelési helyiségében.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló felemelést minden nap délelőtt 9-11 óráig és délután 3-9 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PÁRTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

Megváltó Major örökösök, Piac-u. 18. "Kuraköz" Preiser Ernő, Piac-utca 72. "Keszey" Lassányi József, Cegléd-u. 22. "Kokony" dr. Batáry István, Mester-u. 1. sz. — "Árpád Fejedelmek" Mikos Béla Csapókeri, Jánossy-utca 44.

Büszke örömmel

hallgattuk végig az Országos Magyar Sajtókamara elnökeinek, vitéz dr. Kolosváry-Borcsa Mihálynak a Nyári Egyetem sajtótanfolyamát megnyitó előadását.

Mélyenszántó fejtegetései tömören foglalták össze azt a szerepet, amit a sajtó a társadalom életében megindulása óta játszott. Szavait a beállított jövő meggyőződés ereje fölötté, az a hit, amelyet mi mindig szolgáltunk s amelynek a jövőben is mindig szolgálni akarunk: hit a magyar sajtó elhivatottságában, abban, hogy a keresztyény és nemzeti újságírás egyik alapfeltétele és nélkülözhetetlen kelléke az előjövő hűke Új Európájában az előjövő új szociális és nemes Magyarországnak.

Büszkék vagyunk arra, hogy vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály a mi lapunk munkatársa volt, örülünk, hogy őt Debrecen győztesen magyar városa adta az egyetemes magyar újságírásnak.

— Dr. Juhász Nagy Sándor, ref. egyház főjegyzője szabadságon. Dr. Juhász Nagy Sándor, a ref. egyház főjegyzője, nyári szabadságát családjával együtt Erdélyben tölti. Dr. Juhász Nagy Sándor augusztus 15-én foglalja el hivatalát az egyháznál.

— Felhívás a „Gönczy” tagokhoz. A könyvtár rendezés alatt áll. Felkérjük a tagokat, hogy a náluk levő könyvtári könyveket augusztus 3-án, hétfőn, d. u. 4-5 óráig a könyvtárszobában Nyakas László könyvtárnak szolgáltatásuk be. Előnkesség.

— Magyar népművészeti ajándéktárgyak, emlékek beszerzési helyét Pethő disznóvárú, kézmunka szaküzlete, Szent Anna-utca 10. sz.

— Tisztviselőhiány vart az Ipartestület irodájában. A debreceni Ipartestület már jónéhány hónap óta — több tisztviselő kilépése folytán — irodai munkaerőben szűkölködik. A jelenlegi bajokat még csak növeli az az állítólagos hír is, hogy a begyakorlott, idősebb tisztviselők közül egy még szintén távoznia akar. A kilépők helyébe még akadna fiatal tisztviselő, azonban a túlszűfolt munka mellett az ügymenetek zavartalan biztosítása csak nem lehetetlen.

A kenyéradag felemelése!

A Közellátási Miniszter rendelete folytán augusztus hó 2-ikától a rendes kenyérfejadag napi 20 dkg-ra emeltetett fel. Ehez képest a rendes kenyérféjadag augusztus hó 2-től érvényes két napos 302 és következő számú szelvényeire negyven deka kenyéret lehet vásárolni.

A testi munkások pótljegyére továbbra is napi 15 dkg, a nehéz testi munkások, továbbá a terhes és szoptató anyák pótljegyére pedig továbbra is napi 35 dkg. kenyér vásárolható.

Azok, akik kenyérféjadagot nem kényeret, hanem kenyérlisztet akarnak vásárolni, a kenyérféjadag egy-egy szelvényére augusztus hó 2-től

kezdve 26 dkg kenyérlisztet vásárolhatnak azoknál a kereskedőknél, akik kenyérlisztet árusítanak. Kenyérlisztben tehát az egy napra eső fejadag 13 dkg.

Augusztus hó 2-től kezdve mullás lisztből készült kenyéret forgalomba hozni tilos.

A vizessemlye súlya augusztus hó 2-től kezdve 4 dekánál kevesebb és 4,5 dekánál több a kész esaszársemlye és a vizeskifli súlya 3,5 dekánál kevesebb és 4 dekánál több nem lehet.

A kenyérváltójegyekre a vendéglátóiparosok 5 dkg súlyú kenyéradagot szolgáltathatnak ki.

Polgármester.

— Tarkón rugott a ló egy kisgyermeket, akl életveszélyes állapotban fekszik a klinikán. Csapó Gyula 9 éves jászberényi kis iskolás gyermeket súlyos és eszméletlen állapotban szállították le az elmúlt nap a debreceni klinikára, ahol mindeztideig sem nyerte vissza eszméletét. Mint a balesettel kapcsolatosan megindult vizsgálat során megállapították, egy ló tarkón rugta, amitől koponyarepedést és súlyos belső agyrázkódást is kapott. Annak ellenére, hogy már több mint huszonegy órája eszméletlenül fekszik, remény van az életbenmaradásához.

— Csaknem megmérgezte magát a fogfájás elleni gyógyszerrel. T. Tóth Etelka 21 éves Berettyóújfalui leánynak pár napon keresztül egyre hevesebben fájt a foga, ami annyira kimerítette, hogy kénytelen volt fájdalomnak enyhítésére csillapítókat levenni. Mint később megállapították, egy nap alatt 16 fél grammos aszpirint és 5 kevert port vett be, ami természetesen olyan nagy dózis volt, amitől nem hogy jobban lett volna, hanem súlyosbodott az állapota. A hozzátartozók azonban idejében észrevették Tóth Etelka súlyos állapotát, be szállították a kórházba, ahol gyors orvosi beavatkozással sikerült magához téríteni a már eszméletét veszített leányt. Állapota most már javulóban van.

— Gyomorsavtúllengés és gyomorfekély ellen csak Kalciszil-t (ezelőtt Hajduin) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti „Sztan Kay” gyógyszerár Debrecen Szent Anna-utca 64.

— Debrecen és Vidéke Ipartestület hentes és mészáros szakosztálya a jövő héten, szerdán délután nagy fontosságú ülést tart az Ipartestület tanácstermében. Ugyanitt említtük meg a vidéki húsellátással kapcsolatban a pécsi hentes és mészáros üzletek érdekes mozgalmát. A pécsi húsiparosok a fogyasztóközönsséggel karöltve kérvénnyel fordultak a polgármesterhez, hogy vasárnap reggel néhány órányissanak ki a húsmérő üzletek. A vasárnapi nyitást csak a nyári hátralévő idejére kérték és azzal indokolták, hogy a szombaton két napra megvásárolt hús könnyen megromlik, miután nincsen mindenkinek jégszekrénye és így az anyaggazdálkodási szempontból is károkat okozhatnak.

Sütőde nyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy sütődémét Rákóczi-utca 39. szám alatt, saját házámban, saját vezetésem alatt újból megkezdtem. Az áru tisztán kezeléséről bárki személyesen meggyőződhet. Szíves pártfogást kérve

Privát sütések: reggel 8 órakor, délelőtt 11 órakor.

Krivda Gyula hadirokkant pékmester **Rákóczi-u. 39.**

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál D. dr. Révész Imre, délután 3 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Birinyi János, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 6 órakor Keeskes József, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 6 órakor Baja Mihály, Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor dr. Ötvös János, délután 4 órakor Peleskey Károly, Ispolytemplomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 6 órakor Birinyi János, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hgyaljai Kiss Géza, délután 6 órakor dr. Juhász László, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 6 órakor Pál Antal, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, fél 7 órakor Mezey Béla, Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Danosházy Sándor, délután 6 órakor Gáll Mihály, Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Pál Antal, délután 3 órakor Szilágyi László, Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Konecz Zoltán, Augustia szanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Konecz Zoltán, Egyetemi klinikán délelőtt Konecz Zoltán, Téglaskerti állami iskolában délelőtt vitéz Alföldi Ernő, Téglavetői gyülekezeti házban délután 4 órakor Kovács Árpád, Wollafftelepi olvasóköri házban délután 4 órakor Pál Antal.

Tanyai istentiszteletek: Hármashegy délelőtt 10 órakor, Lukaháza délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Pallag délelőtt 9 órakor Tomory Lajos, Kádárdülő délelőtt 10 órakor László L. Elek, Elbes délelőtt 10 órakor Molnár Gyula.

A római katolikus templomban:

A Szent Anna-utcai plebniatemplomban a szokásos vasárnapi miseműködés. — Csendes szentmisék 6, 7, 8, 20 órakor. Féltkor nagymiséét végez és utána szentbeszédet mond dr. Bánáss László plébános, pápai kamarás. További csendes szentmisék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken következő a beosztás: Csapókeriben Kummergruber Emil, Nyilastelepen Pálmay József, Augustia szanatóriumban Hunn Ernő, Klinikai kápolnában Horváth Adolf, Hajdúsámsomban Novák Gyula, Jászán dr. Szabó János.

A Szent Anna templomban bemutatkozó beszédet mondja a nagymisé után dr. Bánáss László pápai kamarás, az utána plébános, akinek bemutatkozása elé értehető érdeklődéssel tekintenek a római katolikus hívek.

A görögkatolikus templomban:

reggel negyed 8 órakor utrenye, délelőtt 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor katonamisé, 10 órakor nagymisé. A szentbeszédet mise közben dr. Hudáky Aladár segédlelkész mondja. Háromnegyed 12 órakor kismisé, délután fél 4 órakor rózsafüzérjátékosság, 4 órakor vesperne, utánaszentgimádás. — Aug. 6-án, Urszínváltás ünnepén rendes vasárnapi istentiszteleti-rend.

Az evangélikus templomban:

vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Igét hirdet Dönsz Tivadar vallásánító-lelkész.

Hajdúszoboszlón pénteken este 7 órai kezdettel bibliórát, vasárnap este 7 órai kezdettel istentiszteletet tart Major uca 63. szám alatti diakonisszaházban Sesty Zoltán lelkész.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig prédikáció és úrvacsoraosztás. Szerdán este fél 8—fél 9-ig biblióra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— Ismeretlen kerékpáros gázolt a Csapó- és Rákóczi-utca sarkán. Szombaton délelben a Csapó- és Rákóczi-utca sarkán ismeretlen kerékpáros elgázolta Ráczi Miklós 71 éves jóságfelügyelőt. Kezén és lábán szenvedett kisebb-nagyobb horzsolásokat. A mentőállomáson részesítették kezében.

— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

— Magyarország egyik legjobb és legszebb gyártmányú eserep-kályhát, vagontételeket, rendkívül nagy választékban érkeztek Krísch Károly kályhámester eserep-kályha raktárába, Ispoly-tér 1. sz. (Nagy-állomáson). Telefon 12-18. Átrakást, tisztítást, helyben és vidéken vállal.

Gyászrovat

Farkas György a debreceni ref. kollégium tápintézetének nyug. gondnoka 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozó terméjéből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják felesége: özvegy Farkas Györgyné szül. Román Erzsébet, gyermekei: Magdolna férjével Nagy Józseffel, Gabriella férjével Balogh Gézával, György, Margit férjével dr. Réz Lászlóval, valamint testvére, unokái és a rokonság. Lakás: Péterfia-u. 25. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Timár Sándor mészáros életének 73-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető II. sz. ravatalozójából, református gyászszertartással. Lakás: Magoss György-tér 22. Temetését Fehértől és Takács vállalata rendezi.

Erdős János honvéd életének 21-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából, református gyászszertartással. Lakás: Nagyszalinta. Temetését Fehértől és Takács vállalata rendezi.

Hajzer Magda 7 hónapos gyermek temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz az alsorból, rómkat. szertartás szerint. Lakás: Hosszúpályi. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Özv. Nagy Jánosné, Tiszai Erzsébet élete 81-ik, özvegyiségének 5-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 6 órakor lesz II. sz. teremből, református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Bercsényi-utca 10. sz. Csurka „Kegyelet” tem. vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Özv. Takács Jánosné, Taskó Juliánna élete 74-ik évében elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a II. sz. teremből, rómkat. egyház szertartása szerint. Lakás: Széchenyi-u. 85. Csurka „Kegyelet” tem. vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Vitányi Mátyás MÁV nyugdíjas, a református egyház presbitere, hosszu szenvedés után meghalt. Halála széles körben kelt mély részvétet. Temetése kedden délután félötökör lesz a köztemető II. sz. teremből. Lakása: Nyilastelep, Fancsovics-u. 24. Pusztai temetkezési intézet.

A budapesti vonaton ellopták zsebőráját. Varró Ferenc hajdúhadházi igazgató-tanító a debreceni rendőrségen ismeretlen zsebtolvaj ellen tett feljelentést. A délutáni Budapest felé induló sebesvonatra szállt fel és eközben 120 pengős svájci gyártmányú zsebőráját valaki ellopta. A rendőrség keresi a tettest.

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró- és gépiró iskolájában augusztus elején szüneti gyorsíró- és gépiróanfolyam kezdődik. (Batthyány-u. 1.) Éngszám: 6745/1942. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés állami vizsgára, állami bizonyítvány. Helyesírás tanítás.

Lopás a vonaton Debrecen és Ujfehértó között. Özv. Seres Sándorné szibói lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy Debrecen és Ujfehértó között a vonaton ellopták 1 zsák burgonyáját, 1 egész kenyert és 2 hosszú törülközőjét, mintegy 55 pengő értékben. Feljelentése alapján széleskörű nyomozást folytat a rendőrség a vasúti tolvajok kézrekerítésére. Az eddigiek szerint erős a gyanú, hogy a lopás közvetlenül az indulás után megtörtént s a tettesek már a csapókereti állomáson szálltak zsákmányukkal.

RÖNGTENAGYU

hangos szivhallgató és számos egyéb meglepetés az augusztusi NEMZETKÖZI VÁSÁRON

Kilenc külföldi állam és több mint ezer kiállító részvételével az augusztus 14—24-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár egy helybe gyűjti mindazokat az ipari termékeket, amelyekkel Magyarország és Európa, sőt Ázsia legfejlettebb ipari és nyersanyag-termelő államai a háború harmadik évének végén is rendelkezésre állanak a fogyasztó tömegeknek.

A vásárnak emellett a szoros gazdasági célt követő ismertető és népszerűsítő akciója mellett, lesz azonban számos olyan látványosság is, amely méltán bámulatra fogja ejteni a közönséget. Az egyik ilyen különlegesség, amelyet minden látogató meg fog majd csodálni a röntgenágyu, amelyet a Levente Egészségügyi Osztag mutat be működés közben. A leventék ezzel az „ágyuval” díjmentesen készítik majd röntgenfelvételt a Vásár bármely látogatójáról.

Lesz mindezen felül mozgósítható repülőgépkiallítás, szovjet-hadizsákmány bemutató, divatrevü, gazdag élelmiszer-csoport, vendéglő. Vidéken szinte kapkodják az utazási igazolványt. Különösen mióta híre ment, hogy csütörtök az utolsó nap — csak augusztus 6-ig lehet a félárral jogosító vásárigazolványt kapni.

Egy 20 éves gazdafüü tragikus halála. A szatmári ügyészséghez jelentés érkezett a pusztahidegkúti csendőrségről, egy Griga János nevű 20 éves gazdafüü haláláról. Griga János néhány nappal ezelőtt megjelent az egyik körorvos irodájában és fülfájásról panaszkodott az orvosnak. Az orvos azonban semmi sérülést nem talált s így hazakocsátotta. Másnap aztán Griga hirtelen rosszul lett s nem sokára meghalt. A vizsgálat a titokzatos halálesettel kapcsolatban megindult.

Orvosi hír. Dr. Fazakas Sándor egy. m. tanár, sz. orvos, újból rendel. Kálvin-tér 14. sz. alatt.

Autósok, motorosok! Kifüü salet, mindennemü Csepel segédmotor alkatrészek, külföldi motorláncok, kuplunglamellák ma is beszerezhetők Kalliczky Ernő műszaki kereskedőnél, Ferenc József-út 83.

A búzasszeker tetejéről a megvadult lovak közé esett. Súlyos szerencsétlenség történt szombaton déltájban a Bösörmevényi-út 49. sz. ház előtt. Itt haladt szekerevel Bartha Sándor 54 éves józsa számos, amikor a lovak egy közelítő autótól megijedve, megbokrosodtak, elragadták a búzával megakart szekeret. Bartha Sándor, aki a zsákok tetején ült, a magasban elvesztette egyensúlyát s a lovak közé esett. A szekér keresztül ment baltérdén és jobbkombján s ezeken a helyeken súlyos sérülést okoztak a kerekek. Ezenkívül lábafején is megsebesült. A mentők elsősegélynyújtás utána sebészeti klinikára szállították, majd kezelés után lakására, a józsaif határban lévő Tóthtelepre.

A belklinikáról. Dr. Fornét Béla, egyetemi tanár, a belklinikai, a Horthy-kórház és a Testvéreképző igazgatója nyári szabadságáról hazaérkezett. Dr. Udvardy László, adjunktus, egyetemi magántanár nyári szabadságát augusztus hóban veszi igénybe. A belklinikán gyakorlatozó testvéreképző intézeti hallgatókhoz Kovács Mária végzett testvért delegálták.

Párisban veszítette el a pénzt. Muraszombatban találta meg. Néhány héttel ezelőtt falusi atyafi állított be a muraszombati szolgabíróra. Elmondta, hogy egy évvel ezelőtt Franciaországban volt munkán s amielőtt hazajött, Párisban elvesztette a pénzt s nem is sikerült megtalálnia. A szolgabíró jegyzőkönyvet vett fel a panaszról, bár semmi jóval nem bízta, megígérte neki, hogy megteszi az elfüü pénzt után a szükséges lépéseket. Alig három héttel a károsult atyafi megjelenése után már meg is érkezett a válasz, amelyben a párisi konzulátus értesítette a károsultat, hogy a pénzt megtalálták s már el is indították a károsultnak. Az egész összeget most pengőben kapja kézhez a szerencsés tulajdonos s így még a beváltással sem lesz baja.

Míg öltözködött, mellőle ellopták a fényképezőgépet. A debreceni rendőrségen feljelentést tett Ditrői Károly MÁV műhelygyakornok, ismeretlen tettes ellen, aki a nagyerdei strandon, míg ő öltözködött, az öltözőpadra maga mellé tett fényképezőgépet ellopta. Kára 160 pengő. A rendőrség erőlyesen nyomoz az ügyben.

Flaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbőlyeget.

Az István Gözmalom, mint a „Hombár” főbizománya felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy miként a múltban, ez évben is kölcsönímentesen ögeát zsákok rendelkezésre a részére felajánlott búza és rozs szállításához.

Az ipari és kereskedelmi munkavállalók 50 százalékos vasúti menetdíjkedvezmény igénybevételéhez szükséges nyomtatványok kiadása. Az elsőfokú iparhatóság értesíti az ipartestület kötelekebe nem tartozó ipari és kereskedelmi munkaadókat arról, hogy az ipari és kereskedelmi munkaadókat arról, hogy az ipari és kereskedelmi munkavállalók fizetési szabadsága idejére engedélyezett 50 százalékos vasúti menetdíjkedvezmény igénybevételéhez szükséges nyomtatványokat — jegyutalvány, igazolójegy — az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth-utca 20. sz., fsz. 38. sz.) minden békénap délelőtt 11 órától délután 2 óráig igényelhetik. Az említett nyomtatványok kiadásának előfeltétele az, hogy a munkaadó írásban igazolja, miszerint a munkavállalója nála mióta áll alkalmazásban, mennyi a havi munkabére, azonkívül az OTI írásbeli igazolása is csatolandó a munkaadói igényléshez, amelyben az OTI igazolja, hogy a munkavállaló munkaadójánál mióta van OTI tagként bejelentve. Ugyanez áll természetesen a MABI tagokra. A jegyutalvány és igazoló jegyért 4—4 fillér összeg fizetendő. Az igényléshez a munkavállalónak 6x9-es egy évnél nem rövidebb felvételi arcképe szükséges. A fizetési szabadság leteltével a munkavállaló köteles a jegyutalványt munkaadójának visszaszolgáltatni és a jegyutalványt igazoló jegyet igénylő munkaadó köteles a visszaszolgáltatót jegyutalványt az elsőfokú iparhatóságnak visszaadni.

A téli ruhaakció

Már a múlt évben is nagy sikere volt annak a társadalmi akciónak, ami az itthonmaradottakat a honvédség részére való téli ruha gyűjtésére szólította fel. A közeljövőben ismét meg fog jelenni egy felhívás ugyanilyen tartalommal.

Egyelőre még pontosan nem lehet tudni, hogy erre vonatkozólag mikor fog hivatalos felhívás elhangzani. A kérdésben a napokban értekezlet volt a nemzetvédelmi miniszternél.

Hogy ez az akció milyen fontos honvédeink szempontjából, egyelőre nem is kell hivatkozni, mint a hadi tudósítónk jelentéseire, melyekben a kiméletlen orosz térlől emlékeztet meg. Emlékeztet m ég, hogy maguk az oroszok is annyira tudtában vannak ennek, hogy az elmúlt télen ügyösölőlván mindent a „Tél tábornok” sikerére tettek fel. Hogy ez sikertelen volt, az kizárólag a szövetséges csapatok ellenállhatatlan bátorságán és katonai felkészült ségén múltott.

Mindannyian emlékszünk még a tavalyi német téli ruha gyűjtésre, aminek a maga nemében páratlan sikere volt. Az otthonmaradottak milliói belátva a hadsereg mindenél előbbreválóságát, hihetetlen lelkesedéssel vettek részt az akción. Ugyanezt lehetett tapasztalni a magyar ruhaakciónál is, ami az idel télen, már hónapokkal előre megszervezte még sokkal átütőbb sikerü lehet.

IRÓGÉP számológép, sokszorosítógép, tő kéletes javítása, újfépítések, KELLÉKEK MINDEN GÉPHEZ **HURAY** okl. írógépműsz. rész. Tel. 179-3

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1942. évi augusztus hó 3-tól 1942 augusztus hó 9-ig.

Rádió-hírszolgálat.

Magyar nyelvű hírek.

7.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn) 49 rövidhullám.
8.00 Olasz rádió 25.41 rövidhullám.
8.00 Zágrabi rádió 276 középhullám.
17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
18.30 Olasz rádió 19.25 rövidhullám.
21.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn) középh. 221 és 263 m.
21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn)
0.30 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn)

Hétfő

Augusztus 3.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Folyamérők szalonzenekara.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Hangszerszólók.
11.40 A kétarcú Columbus. Irta Varga Károly dr. egyetemi tanárság. Felolvasás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Melles Béla-zenekar.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 Szórakoztató zene.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.
4.15 Híres magyar néprajzosok. Ortutay Gyula dr. előadása a rokonságtudatokról.
4.45 Hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 A Közelításiügyi Minisztérium rádió előadásorozata „Az A- és C-vitamin fontossága a magyar népelemezésben” Irta Tangl Harald dr. egyetemi magántanár. Felolvasás.
5.30 Szalonötös.
6.00 Az Indiai-óceán. Irta Somogyi József dr. Felolvasás.
6.30 Az olasz rádió műsorából. Dalok a háború ütemére.
7.00 Hírek.
7.20 Magyar nóták.
7.45 Körutazás a mai Franciaországban. Hajló József előadása.
8.10 Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Szórakoztató zene.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.00 Híres operanyitányok.
8.00 Hírek.
8.10 A telefon feltalálója. Babay József előadása. Alexander Bellről.
8.30 Világdalok.
10.10 Rendőrzene. Vezényel Szöllösi Ferenc.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Szórakoztató zene.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból.
12.10 Azonos Budapest I.
5.30 Nyári csecsemőbetegségek. Előadás.
5.50 Suhayda Mária zongorázik.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD Esti műsor:

SOTTENS: 7.45 Könnyű zene. 8.05 Vidám dalok. — STOCKHOLM: 9.00 Debussy: Rapszódia. — NEMET MŰSOR: 10.00 Könnyű zene.

Kedd

Augusztus 4.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Egyvelegek és keringők.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Hochstrasser Hugó gondolkázik.
11.40 Divattudósítás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 A Rádiózenekar műsorából.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
2.30 Hírek.
3.20 A kassai rádió műsorából.
4.15 Gyermekdelután.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Hogyan juthat a munkás házipitési kölcsönhöz? II. rész. Kisdy Pál miniszteri műszaki tanácsos iparügyi előadása.
5.30 Suki Toni és cigányzenekara muzsikál.
6.00 A szobrász három asszonya. Kovrigné Matyók Klára elbeszélése.
6.20 Szól ak atonabanda.
6.40 Motorosítsunk-e? Kishágy Gábor alezredes előadása.
7.00 Hírek.
7.20 Debussy: Zongora-hegedű szonata.
7.35 Shelley Itáliában. Bevezeti Szobotka Tibor. A verseket elmondja Timár József.
8.00 Kelly Anna énekel, kíséri a Magyar Revü Táncczenekar.
9.00 Rádió a rádióról.
9.10 Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.00 Ruszin hallgatónknak.
6.30 Mezőgazdasági félóra.
7.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből.
8.00 Hírek.
10.10 Rádiózenekar.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Operagyöngyök, majd magyar nóták.
10.00 Azonos Budapest I.
11.40 Hírek magyar, szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Orbántonryból. Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10 Azonos Budapest I. műsorával.
3.20 Tündérvált. Dalok és költemények a virágokról.
7.00 Budapest I.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

SOTTENS: 7.45 Könnyű zene. 8.15 Hangverseny. — DEUTSCHLAND: 8.15 Operatudósítás.

Szerda

Augusztus 5.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Sovinszky László szalonzenekara.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Heinrich Schlusnus dalokat énekel.
11.40 Magyar fabulák. Bartók József elbeszélése. Felolvasás.

12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Szórakoztató zene.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 A Szent István 3. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Helényi Gyula.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Butta Ede táncczenekara játszik.
4.15 Zúg a cséplőgép. pereg a búzaszem. A közvetítést a győmről gróf Teleki Tibor uradlomból vezeti Pusztai Sándor.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Rádiózenekar.
6.00 Erdélyi képek. Makkai Sándor dr. Egyetemi tanár beszél a Mezőségről. Felolvasás.
6.20 Honvédműsor.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Meeseky Rudolf és Szőnyi Jenő kétzenorás jazzműsora.
7.40 Külirvi negyedóra.
7.55 Szalonötös.
8.15 Országos Szovjetfőudön Irta Pados Pál. Felolvasás.
8.25 Dalol a tengerszem. A bukavini székelyes történelmi játékanak közvevítése Bácsjózseffalvától.
A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
9.15 Inaktók.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek.
11.25 Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.00 Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál.
8.00 Hírek.
8.15 Embler Nándor zongorázik.
8.40 Kossuth és a kiegyezés. Dányi Károly dr. egyetemi tanárság előadása.
10.10 Weidinger Ede szalonzenekara.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I.
9.00 Zongora, ének.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven műsorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból. Rákóczi fohásza és Himnusz.
12.10 Azonos Budapest I.
5.45 Reggel, délben, este Bécsben.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

NEMET MŰSOR: 8.15 Szórakoztató zene. — STOCKHOLM: 9.40 Szórakoztató zene. — KALUNDBORG: 10.15 Nyár nevet és dalol.

Csütörtök

Augusztus 6.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.00 Hírek.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Mészáros Erzsébet énekel.
11.40 Mese a kis asztalosinasról. Mándi Márta dr. előadása Munkácsy Mihályról. Felolvasás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. Operatudósítás és balettkeringők.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Vidák József és cigányzenekara muzsikál.
2.30 Hírek.

2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Szórakoztató zene.
4.15 Ruszin hallgatónknak.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Back-művek.
5.30 Buta ember élete. Izsák Gyarmathy László előadása.
5.50 Magyar nóták.
6.45 A fin gyerekek. Juhász Jenő dr. előadása hanglemezekkel.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Dalok, táncok, sikerek. Weygand Tibor énekel, kíséri a Rádiózenekar.
8.20 Honvédségünk vizsgálja a falu egészségét. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti.
8.45 Bernhard Hamman hegedül a magyar német művészesere keretében.
9.10 Lelki kapcsolat az otthon és a front közt. Kádár Gyula alezredes előadása.
9.30 Gounod: Faust — baletzene.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA:

7.00 Magyar tárogatóegyüttes.
7.25 A háború és a gyermek Szánthó Károly előadása.
8.00 Hírek.
8.20 Veress Endre magyar szerzők dal-műveiből énekel.
8.50 Árpádházi Boldog Margit, a penitenciás királyné. Felolvasás.
9.10 Keleti hangulatok.
10.10 Horváth Jenő jazz együttese játszik.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Olasz mesterek műveiből.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12.00 Déliharangszó a kassai Orbántonryból. utáni Rákóczi fohásza és himnusz.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:

SOTTENS: 7.45 Hanglemezek. 8.45 Zene a zene. — NEMET MŰSOR: 9.00 Hangverseny az Operából. — STOCKHOLM: 9.30 Szórakoztató zene.

Péntek

Augusztus 7.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.40 Ebresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények.
10.00 Hírek.
10.15 A Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
11.20 Olasz dalok világhírű énekesek előadásában.
11.40 Mire ügyeljünk a csoportos gyermek nyaralásoknál? Irta Barabás Zoltán egyetemi magántanár.
12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek.
2.00 Szórakoztató zene.
2.30 Hírek.
2.40 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Folyamérők fúvószenekara.
4.15 A legnagyobb magyar tanító. Biztray Gyula dr. előadása Apáczai Csere Jánosról.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Pósz József szájharmonika- és gitár-együttese.
6.10 Német hallgatónknak.
6.30 Magyar népmuzsika. Molnár Imre zeneművészeti főiskola tanár előadása.

7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Nyáresti könnyű zene. Előadja a Rádiózenekar.
7.40 Az asszonyt nem lehet otthon hagyni. Hangjáték egy felvonásban. Irta Turbányi István. Rendező: A. Balogh Pál.
8.00 Rádiózenekar.
8.25 Szabad Erdély. Fiatal erdélyi költők verseiből előad Szörényi Éva és Lehitay Árpád.
8.50 Kinek a nótája — kinek a primása.
9.15 Hangképek a Fényes-cirkusz augusztusi műsorából. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti.
7.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia nyelven.
11.25 Táncczene. Tabányi Mihály jazz-együttese játszik.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

7.00 Batáry József hegedűl.
7.30 Kárlóti lakodalom. Hajos Elemér néprajzi előadás. Felolvasás.
8.00 Hírek.
8.20 Új élet a pontini mocsarak helyén. Haraszthy Elemér dr. előadása.
8.25 Don Pasquale. Opera három felvonásban. Zenéjét szerezte Donizetti.
10.20 Táncczene.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Balettzene. — Magyar nóták.
10.00 Azonos Budapest I.
11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven. műsorismertetés.
12.00 Déli harangszó a kassai Dómból.
5.15 Ábránd Lortzing műveiből.
5.25 Csengery Gusztáv centennáriuma. — Bruckner Győző dr. előadása.
5.45 Azonos Budapest I. műsorával.
6.10 A 21. honv. gy. e. zenekarának műsora.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.
8.25 Esküvő a huculoknál. Mészáros Gyuláné csevegése.
8.40 Táncczene.
9.40 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor:
Német műsor: 22.30 Rövid zenés műsor. 24 Hírek. Szórakoztató zene. —
Olasz műsor: 22.10 Hangverseny. 23 Cetrázenekar.

Szombat

Augusztus 8.

BUDAPEST I. MŰSORA

8.40 Ébresztő. — Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Etrend. — Hanglemek.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 László Endre hegedűl.
11.40 A közlektársügyi minisztérium rádióelőadása: Milyen ételeket készítsünk a gyümölcsből. Irta Horváth Katalin. Felolvasás.
12.00 Harangszó. — Fohász. — Himnusz.
12.10 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20 Mócsi Károly cigányzenekara muzsikál.
4.15 A Bakony rejtett szépségei. Péchy-Horváth Rezső előadása.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Tarjáni Tóth Ida cimbalombármása.
5.35 A magyar katonalélek. Rédvay István dr. alezredes előadása.
5.50 Liszt: II. magyar rapszódia. (Hang-lemes.)
6.00 Gyökössy Eudre verseiből ad el.
6.15 Szomolányi János, az Operaház tagja katonanótákat énekel.
6.35 Hangképek innen-onnan.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Zongoramuzsika gyermekeknek.
7.50 Egyedülálló nő utazik. Szombathy Viktor csevegése. Felolvasás.
8.10 Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik: Nagy Izabella, Farkas Ilona, Járay József, Cselényi József és a Rádiózenekar.
9.40 Hírek.
10.10 Üzen az otthon. A Vöröskereszt val.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.

11.25 Táncczene.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

6.35 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
7.00 A Honvéd Gépkocsiszertár Lovász egyesületének zenekara. Vezényel Fogarasy József.
8.00 Hírek.
8.10 Petőfi és Jókai Pápa. Szathmáry Lajos előadása.
8.35 Pécsi Sebestyén orgonál a Szent István bazilikából.
9.00 Eltér-probléma a magyar honfoglalásokról. Dr. vitéz Lengyel Endre előadása.
10.00 Melles Béla-zenekar. — Vezényel Vincze Ottó.

KASSAI MŰSOR

6.40 Azonos Budapest I. műsorával.
9.00 Szórakoztató zene. — Táncczene.
10.00 Azonos Budapest I. műsorával.
12.00 Déli harangszó a kassai Orbán-tornyából, utána Rákóczi fohásza és himnus.
12.10 Azonos Budapest I.
6.35 Azonos Budapest II. műsorával.
7.00 Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Esti műsor.
Német műsor: 20.15 Melódia és ritmus. 22 Táncczene. — Olasz műsor: 20.30 Katona dalok. 23.25 Vegyes zene.

Vasárnap

Augusztus 9.

BUDAPEST I. MŰSORA

8.00 Fohász. — Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Igét hirdet dr. Ravasz László püspök.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. Domonkosrendi templomból. Szentbeszéd mise előtt. Nadas Zoltán dr. püspöki tanácsos mondja.
12.15 Levente-műsor.
12.55 A Duna is harcol. Vitéz Bery L. előadása.
1.10 Légierők zenekara. Vezényel Dorozsmai Károly.
1.45 Hírek.
2.00 Művészlemez.
3.00 Nyár végén és ősszel vethető szántóföldi takarmányok természetese. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
3.45 Bura Sándor cigányzenekara.
4.00 Egészségügyi Kalendárium.
4.40 Építőipari pálya. Tóbiás László előadása.
5.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
5.20 Szórakoztató zene.
6.00 Nvári esküvő. Ignác Rózsa elbeszélése.
6.20 Harmónia-együttes.
6.50 A budapesti háborús Nemzetközi Város. Szendy Károly dr. Budapest székes főváros polgármesterének előadása.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Rádiózenekar. Közreműködik Madarasz Gizella és Halécy Akos szaxofon.
8.10 A kék szavcsin hallgunk. Lukács Margit csevegése.
8.20 Berzsenyi László dr. és Villax István dr. magyar nótákkal játszik két-zongorán.
8.40 Hangképek a vasárnap sportjáról. — Vezeli Lengyel József dr.
9.00 Tenger, napfény, szerelem. Hangjáték I. felvonásban. Irta Alessandro de Stefani. Fordította és rádiószínpadra alkalmazta Révay József dr.
9.40 Hírek.
10.15 Az olasz rádió műsorából.
11.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
11.25 Lovászi Ferenc cigányzenekara.
12.00 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

11.15 Szórakoztató zene.
12.15 Szalonőltős.
3.00 Véssey Ernő jazzegyüttese játszik.
7.00 A Miskolczi MÁV műhelyi dalgyűjtés.
7.30 Magyar síták Európában. Hankiss János dr. egyet. tanár előadása.
8.00 Hírek.
8.15 Kamarazene.
9.00 A hálás utókor. Anka János elbeszélése.
9.15 Táncczene.

KASSAI MŰSOR

8.00 Azonos Budapest I. műsorával.
11.00 Hírek, heti beszámoló.
12.30 Szórakoztató zene.
12.15 Azonos Budapest I. műsorával.
8.20 Kivánság hangverseny a kassai hadbavonultak hozzátartozóinak felségélyezésére.
9.40 Azonos Budapest I. műsorával.

Javítsa rádióit szakemberrel
forduljon **FERENCZY** rádiólaboratóriumához, Cegléd-utca 1.
Telefonszám: 38-35.

Az állati erővel folytatott teherfuvarozás legmagasabb fuvardíjainak megállapítása

Az Állattenyésztés Országos Kormánybiztosának 122100—V.—1941. számú körrendeletével kapott felhatalmazás alapján az állati erővel folytatott teherfuvarozó iparban Debrecen sz. kir. város területén felszámítható legmagasabb fuvardíjakat az alábbiak szerint állapított meg:

1. A fuvarozásnak napidíj ellenében történő (ú. n. napifuvar) elvállalása esetén felszámítható legmagasabb fuvardíjak összege (beleértve a forgalmiadót is):
Kétlovas fogatnál: a) egész napi fuvardíj 25 P, b) fél napi fuvardíj 14 P.
Egylovas fogatnál: a) egész napi fuvardíj 15.60 P, b) fél napi fuvardíj 8 P. A napidíj ellenében történő fuvarvállalásnál egyszerű felszámítható legmagasabb pótdíjösszeg: a) előfogat általában 2 P, b) külső (burkolatlan kerti és telepi utcák) eszközölt fuvarnál 1.50 P.

Az 1. pontban megállapított legmagasabb egész napi fuvardíjért teljesítendő fuvarozási idő (ú. n. hasznos fuvarozási idő) 10 óra. A fuvarnak 12 órát meghaladó időtartamra történő igénybevétele esetén óránként 2 P túlóradíj fizetendő. Ha a fél napi fuvarozás időtartama 5 órát meghalad, de 8 órát nem ér el 1.20 P túlóradíj számítható fel, ha a fél napi fuvarozás esetén a fuvarozás időtartama 8 órát meghalad, az egész napi fuvardíjat kell megfizetni.

Ugyanazon fuvarozatával szemben tilos a fél napi fuvardíjat egy munkanap alatt kétszer felszámítani.

2. AKKORD FUVAROZÁS LEGMAGASABB FUVARDÍJ

A súly szerint, vagy a szállított áruak más szokásos egységei szerint történő fuvarozás esetén (akkord fuvar) egész fuvardíjnak azt kell tekinteni, ami a jelen határozat 1. pontjában megállapított napi fuvardíjak összegéből a megállapított fuvarozási idő alatt az áru természetének és a szakmai szokásoknak figyelembevételével megállapított átlagosan szállítható mennyisége alapján egy egységre esik. Az előbbi számítás alapján előálló akkord kereset napi összege az ú. n. napifuvardíjat legfeljebb 10 százalékkal haladhatja meg.

3. APRÍTOTT FA, SZÉN, KOKSZ, BRIKETT FUVAROZÁSÁÉRT FELSZÁMÍTHATÓ LEGMAGASABB FUVARDÍJAK

a) 30 mázsán felüli fuvar esetén mázsánként 30 fillér, b) 30 mázsán alóli mennyiségű mázsánként 40 fillér, c) 15 mázsáig felvágott fa (kugli) mázsánként 40 fillér, d) 10 mázsáig felvágott fa (kugli) mázsánként 50 fillér, e) 10 mázsáig aprított fa mázsánként 50 fillér.
A burkolatlan telepi és kertési utcákon lévő helyhez történő fuvarozásnál, amennyiben a fuvar teljesítéséhez előfogat, vagy a szállított áruak a burkolatlan utcától, úttól lerakással kétszeri beszállítása merül fel, a fenti díjakra 40 százalékos pótdíj jár.

4. TEGLA, ÉPÍTÉSI ANYAGOK FUVAROZÁSÁÉRT FELSZÁMÍTHATÓ LEGMAGASABB DÍJAK

a) 1000 db nagyméretű tegla két lovas fuvaronként 400 db tegla terheléssel fuvardíja 15.60 P, b) 1000 db kisméretű tegla (két lovas fuvaronként 500 db tegla terheléssel) fuvardíja 13.50 P.

A kertési és telepi burkolatlan utcákon, útakra történő szállítás esetén, amennyiben a szállítás teljesítéséhez előfogat, vagy szállított áruak a burkolatlan utcától, úttól lerakással kétszeri beszállítása merül fel, a fenti díjakra 40 százalékos pótdíj jár.

A városi fátelpekről történő fuvarozásnál: a) ölenként két lovas fogattal 8 P, b) fél ölenként egy lovas fogattal 6 P, c) 100 kg-ként hasáb-dorong fa 20 mázsáig való terhelés esetén 30 fillér, d) 100 kg-ként hasáb-dorong fa 10 mázsáig való terhelés esetén 26 fillér.

A kertési és telepi burkolatlan utcákon, útakra történő szállítás esetén, amennyiben a szállítás teljesítéséhez előfogat, vagy szállított áruak a burkolatlan utcától, úttól lerakással kétszeri beszállítása merül fel, a fenti díjakra 40 százalékos pótdíj jár.

5. AZ ÜTÉPÍTÉSI ANYAGOK ES AZ ÉPÍTÉSELLEK KAPCSOLATOS TEHERFUVAROZÁSOK LEGMAGASABB ÁRA

Két lovas fogatnál: a) Kőanyag, téglák, homok és egyéb építési anyagok köbméterenként; továbbá szerszám és egyéb fuvarok után a fuvardíj fuvaronként idomban számlálható esomókban rakás nélkül 4.30 P.
b) Egész napi fuvardíj kőanyag, téglák, homok, szerszám és egyéb fuvarok után leterheléssel idomba, vagy számlálható esomókba rakás nélkül 23 P (fél napi) kevesebb időt igénylő fuvarok napszámában el nem számolhatók.)
c) az a) és b) pont alatti leterhelt anyagoknak idomba, számlálható esomókba rakása köbméterenként 30 fillér.
d) Vizesajt hűzálása, a lajt töltéséhez ütéptési munkálattal által kézi napszám adásával naponként legalább 10 óra hasznos fuvarozási munkaidő teljesítése mellett egy teljes napszám 21 P.
e) Kőanyag, homok és egyéb tömegű szállítása vagonból való leterhelés nélkül, a helyszínen mérhető idomokba rakva:
1. Kezdő kilométer 1.50 P.
2. Minden további egész kilométer 1.20 pengő.
3. Minden megkezdett kilométer 1.10 P.
f) Kőanyag, homok és egyéb tömegű fuvarokból való leterhelése fekkberheléssel köbméterenként 40 fillér.
g) Kő, kavics, zuzalék, forgácskő, vagy homok anyagok csilléssel való szállítása esetén a csillék vontatása, egy vonó állatára legalább 2 csillék számítva köbméterenként idomba rakás nélkül:
1. Kezdő kilométer 60 fillér.
2. Minden további és megkezdett kilométer 40 fillér.

6. ALKALMI (IDENYSZERŰ ERDEI TERMEKEK) FUVAROZÁSÁNAK LEGMAGASABB FUVARDÍJA

Mezőgazdák téli fuvarozása: Két lovas fogatnál egész napi fuvardíj 20 P.
Fuvaros az elvállalt és lebonyolított fuvarozásért felvett, vagy felszámított összegekről a fuvaroztatónak írásbeli igazolást (nyugtát) köteles adni.
A jelen határozattal megállapított legmagasabb fuvardíjak 1942. évi július hó 20-án léptek életbe.

Polgármester.

— **Hirdetmény.** Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1942. évi III. negyedik esedékes együttesen kért közadót tartozását 1942. évi augusztus hó 17-ig fizesse be. A befizetés napján a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713 és a 87.958. sz. postatakarépkönyvtári lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatali végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

Csiperőzsa

Csiperőzsa virul
A nagyerdő szélén
Szerelm tűze ég
Babám két szemében.

Környei KÖRNYEY JÁNOS.

Vidéki előfizetőink figyelme! Postatakarékpénztári csekk-számlánk száma 2.478. Szombati és más számunkhoz befizetési lapot mellékelünk.

Vonatösszeállítások - 14 utas megköt. Pozsonybol jelentik, hogy Alsóközélejtől nem messze július 29-én egy motoros vonat összeállítások a véle szembe fordult behervonattal.

A Tiszántúli Déli Hírlap megindulásának sikere. Szombaton délelőtt jelent meg a debreceni utcákon a Tiszántúli Déli Hírlap első száma és városszerte nagy figyelmet ébresztett.

Hirdetmény. Ertesítem a város érdekl. közönségét, hogy a m. kir. Közelítésiügyi Miniszter Ur 82798-X. sz. b. - 1942. számú rendeletével adott felhatalmazás alapján a városi köztisztviselési hivatal által szállított utcai szemét és kompasz tömegének eladási árát aug. 1-től kezdve szekerenkénti 1 P-ről 1.50 P-re emelem fel.

Hirdetmény. Ertesítem a város érdekl. közönségét, hogy a m. kir. Közelítésiügyi Miniszter Ur 82800-X. sz. b. - 1942. számú rendeletével adott felhatalmazás alapján a városi köztisztviselési hivatal által szállított póceinfuvarozási díját aug. 1-től hordónkénti 5 P-ről 7.50 P-re emelem fel.

MOZI

SZUDANI SZERELLEM. (Dzsungelvilág bemutató a Hungárlában.) Nagy sikerrel mutatja be a Hungária filmstúdió ezt az érdekességben sok hasonló vállalkozási felülmúló filmet, melynek melegsége újdonsága, hogy az idegen szereplők szavát magyar beszéd kíséri.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE. A gabonatorzsde árforgalma változatlanul mérsékelt. Elkelt 560 mázsa Viktorin borsó 53 pengős állomási áron és 50-50 mázsa mustármag és kopaszárpa 160 P illetve 50 pengős állomási áron.

Debreceni lakarmányárak: széna 7.36 - 9.36, búzaszalma 4.80, búzszalma 5. árpa szalma 5.40 P.

Komádi nagyközség elöljáróságát. 3832/1942

HIRDETMEYNY

Komádi község tulajdonát képező Nagyvendéglőt 1942 október hó 1-től számított 6 (esetleg 3) évre, folyó évi augusztus hó 16-án délelőtt 11 órakor Komádi község házában, nyilvános árverésen haszonbérbeadjuk.

A vendéglőnek korlátlan tulajdonosi joga van. Kikiáltási ár 1500 pengő. Részletes bérleti feltételek az elöljáróságnál megtekinthetők. Komádi, 1942 július 16.

Elöljáróság

SPORT

LABDARUGAS

A vasárnap legnagyobb jelentőségű sporteseménye a DVSC-Szeged barátságos mérkőzés. A DVSC kemény és nagy tudású ellenfelet kap a Szegedben, hiszen a Szeged a bajnokságban az ötödik helyen végzett és megelőzte ezzel a DVSC legutóbbi ellenfelét, a NAC-ot is.

A DVSC nagy formában volt a múlt hetekben, most azonban a MOVE Szabolcs elleni döntetlen azt mutatja, hogy a csapat formája lefelé mutat. Lehet azonban, hogy ez csak pillanatnyi formahanyatlás. A csapatnak még az összeállítására sem biztos, legalábbis semmi biztosat nem tudunk róla.

A mérkőzés kimenetelétől függ, hogy a DVSC megtalálja az ellenszerét a Szeged helyenként kemény, rámenős játékmodorának. Ha igen, még is lehet nyerni a mérkőzést, a valószínűség azonban azt mutatja, hogy a Szeged nyeri meg.

Jóslatunk: 3:1 a Szeged javára. Megjélték az NB II sorsolását. A DVSC első ellenfele a Csabai AK lesz. Csabára kell utaznia erre a mérkőzésre.

ATLETIKA

Szabó Miklós nem megy Berlinbe a magyar válogatott atlétákkal, hanem olaszországi utjának befejeztével hazakerül. Szabó állítólag fáradt s ezért nincs kedve versenyezni. Sajnáljuk, hogy Szabó nem vett részt ezen a komoly és nagy eredményekre szorító nemzetközi versenyen, hiszen kiváló formában van és bizonyára igen szépen szerepelt volna.

Szombaton délután a DEAC egyetemi sporttelepén rendezték meg a hadtest leventebajnokság atlétikai versenyének első napját. Egyes számokban egészen kiváló eredményeket érttek el, különösen a mai magasugró-szegény világban számít ide Bérdi (Fuchs) 181 cm-es magasugrása.

A versenyt két korcsoportba osztva nyolc atlétát hívtak meg.

I. csoport (15-18 évesek). Súlylökés: 1. Suhajda (Debrecen) 11.62, 2. Szilágyi (Szarvas) 10.75, 3. Dobó (Orosháza) 10.34. Magasugrás: 1. Varga (Debrecen) 170 cm, 2. Braum (Gyula) 165 cm, 3. Forgács (Baltanya) 165, 100 m síkfutás: 1. Mátyus (Szolnok) 11.6, 2. Nagyházi (Debrecen) 11.9, 3. Kála (Orosháza) 12.2, 110 m gátfutás: 1. Fuchs (Debrecen) 16.8, 2. Kiss (Debrecen) 17.5, 3. Környei (Békéscsaba) 17.5.

II. csoport (19-23 évesek). Súlylökés: 1. Litauszki (Szarvas) 12.76, 2. Szilágyi (Debrecen) 11.58, 3. Kiss (Tótkomló) 11.32. Magasugrás: 1. Bérdi (Fuchs) 181, 2. Szabó (Törökszentmiklós) 160 cm, 3. Ficsi (Kisújszállás) 160. Bérdi remek formában van, nem hagyjuk hátra pillanatilag őt tartjuk a legjobb magyar magasugrók egyikének. A 181 cm-es magasságot 181 cm-en is volt két biztató kísérlet, amikor csak a balszerencse akadályozta meg az átugrásban, 110 m gátfutás: 1. Héthy (Debrecen) 16.9, 2. Nagyházi (Debrecen) 17.2, 3. Szlancs (Debrecen) 17.8. Ezt a versenyt is alacsony gáton futották, 100 m síkfutás: 1. Bartha (Szolnok) 11.0, 2. Kopecsai (Békéscsaba) 11.4, 3. Bodnár (Mezőtúr) 11.9.

Az atlétikai verseny második napja vasárnap délelőtt folytatódik az egyetemi sporttelepen.

Atlétalábor Debrecenben. A sport fejlesztése és a közönséggel való megismeretése érdekében a MASZ az egész országban különböző helyeken atlétalábortokat létesít. Emlékeztetés sikere volt a napokban az ercsi labdarugó láboroknak, ami beigazolta, hogy a sport kiképzésnek ez a legkevesebbé unalmas és legsikeresebb formája.

legkevesebbé unalmas és legsikeresebb formája. Debrecenben is a közeljövőben megrendezik az atlétalábort, aminek az edzésit és munkáját Czuna Ferenc kerületi vezető fogja irányítani.

Kapros dr. edzésbe állt. A múlt emlékeztető sikerei alapján sportkörökben nagy örömmel vették azt a hírt, hogy az egyik legkiválóbb debreceni atléta, Kapros dr. újra hozzáfogott az edzéséhez.

USZAS

Szombat reggel a nagyerdői uszodában tartották a leventebajnokság uszószerenyét. A versenyen a szolnoki úszók kitűnő szereplést nyújtottak, általában az ifjúsági korosztály szerepelt nagyon jól.

I. korosztály. (12-15 évesek) 50 m gyors: 1. Tasi (Szolnok) 35.5, 2. Tasi II (Szolnok) 36.9, 3. Bálint Orosháza 38.4, 50 m mell: 1. Szabó (Szolnok) 45.6, 2. Kozák (Szolnok) 49.9, 3. Török (Orosháza) 54.8, 50 m hát: 1. Tasi III (Szolnok) 42.8, 2. Bahu (Orosháza) 44.8, 3. Csizsár (Orosháza) 52.9.

II. korosztály. (15-19 évesek) 100 m gyors: 1. Schwezner (Békéscsaba) 1:08.2, 2. Hasznos (Szolnok) 1:12.8, 3. Bosnyák (Szolnok) 1:14, 100 m mell: 1. Bötöny (Szolnok) 1:32.2, 2. Domokos (Szolnok) 1:40.6, 3. Romhányi (Debrecen) 1:42, 100 m hát: 1. Mohácsi (Debrecen) 1:24.8, 2. Kónya (Szolnok) 1:31.7, 3. Kontra (Szolnok) 1:39.4, 400 m gyors: 1. Hasznos (Szolnok) 5:5.8, 2. Bosnyák (Szolnok) 6:19.1, 3. Gáspár (Békéscsaba) 6:24.4.

III. korosztály. (19-23 évesek) 100 m gyors: 1. Puskás (Debrecen) 1:08.2, 2. Hasznos (Szolnok) 1:18, 3. Dékány (Szolnok) 1:19.8, 100 m mell: 1. Bartha (Szolnok) 1:29.1, 100 m hát: 1. Benkő (Orosháza) 1:20.7, 2. Hasznos (Szolnok) 1:22, 400 m gyors: 1. Puskás (Debrecen) 6:18.2, 2. Kászonyi (Békéscsaba) 6:32.4, 3. Schwezner (Békéscsaba) 6:54.3, 200 m mell: 1. Bartha (Szolnok) 3:24, 2. Varga (Debrecen) 3:32.2.

Főszerkesztő: Felölös szerkesztő: Dr. Nagy Imre, Benyovszky Pál. Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

1486-1942. Vh. sz. Pk. 21962-1942 b. n.

ÁRVERESI HIRDETMEYNY

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíró 1941. P. 1123. sz. végzésével 2666 P. 02 fillér 16. ke. ennek 1941. évi február hó 7. napjától járó 5 százalékos kamat és 234 P. 08 f. költség behajtása végett - illetve a törlesztett összegek levonása után - M. kir. Kincstár jogúval Igazgatóság ügyvéd által képv. M. kir. Kincstár végrehajtójává végrehajtást szenvedők ellen - a még fennálló hátralékos tartozásra elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 4200 P. becsértékű ingókra az árverés a helyszínére: Vámospétes községben a község házában, folt, a tüzőltő szertárban 1942. évi augusztus hó 12. napja délután 1 órájára kiltüztetik, amikor a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsérték alul is eladhatnak az 1942 Pk. 21962. sz. végreh. jkben 1-2. l. a. lefoglalt: tüzőltő fecskendő, trófép és egyéb ingók. Debrecen, 1942 július 22.

Király Béla kir. bír. végrehajtó

Debreceni kir. járásbíró, mint felelkönyvi hatóság. 11605-1942. lksz. 6-1354-1942.

ÁRVERESI HIRDETMEYNY-KIVONAT

Kir. Kincstárnak végrehajtási árverés hatályával bíró önkéntes árverési ügyben a tkvi hatóság a végrehajtási árverést elrendeli a debreceni kir. járásbíró területén fekvő, Debrecen városban fekvő s a 1. debreceni 8721. sz. tkvi betétben A + 2. sor. 32168-6. hrsz. a. foglalt Czuczka dűlőbeni szántóra 1050 P. kikiltásti ár megállapítása mellett.

Az árverést 1942. évi szeptember hó 12. napján délelőtt 10 órakor a tkvi hatóság helyiségében Deák Ferenc-utca 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Bánatpénz a kikiltásti ár 10 százaléka, melyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléktárra kell kiegészíteni. Debrecen, 1942. évi április 25-án.

Dr. Deák sk. kir. bír. A kiadmány hitelén: Kládó.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

42-50 közötti jobb módú öz. úriasszony ismeretséget keresi jó szituált 55 év, ház- és földtulajdonos úri ember házasság céljából. „Diszkrétció” jellegre a kiadóban. 405

39 éves ref. gazdálkodó 30 ezerrel feleségül venne ref. leányt 20-25 ezer vagyonnal. Hozzájárulókkal is tárgyalok. Leveleket „jó gazdaasszony” címmel a kiadóba. 408

Megismerkednek 30 év körüli nővel házasság céljából, aki a pusztasági kedvelő. Öszintén meg írt levélre válaszolok. - O. H. F. jellegre kiadóba. 468

Házastársi alkalmazott

Bejáróleány reggel 7-től 10-ig felvétetik. Honvéd utca 8. sz., hátsó lakás. 406

Bejárónőt déli 1 órától való elfoglaltsággal azonnalra felveszek. Fürdő u. 5. sz. 415

Főzni tudó asszony jelentkezzen, László házfelügyelő, Batthyány u. 17. Ny 1645

Betöltendő állás nőknek

Fodrász tanulónak leányokat és fiúkat fölvesz Horgonyi fodrászat, Szolloszi-út 4. 269

Gép- és gyorsírónt azonnali helyépre keres dr. Diószegi ügyvéd, Ferenc József-út 81. Jelenkezés hétfőn. 463

Lábhadozó beteg mellé megbízható ápolót keresünk. Werhőczy-u. 2. III. 3. 464

Perfekt gyors- és gépirőnt és számlázót azonnallalra felvesz Aszmann. 460

Gyakorlott gyors- és gépirőnt, levelezésben, könyvelésben jártas, jó kézírással azonnali felvétetik. Cím a kiadóban. 436

Bejárónő 7-10-ig azonnali felvétetik. Ügyvédi Kamara Gambrius átjáró. 425

Nyomozó iroda

Gálosy legregibb magányozó megfigyelései, nyomozásai diszkrét, eredményesek, Zöldfa-u 3. T.: 28-72. 221

Jánosi magányozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8 kapu alatt. 932

Állást kereső nők

Fővárosi gyakorlattal bíró varró nő házhoz ajánlkoz. Angol és francia munkába perfect, átalakításokat szakszerűen végez. cím: Arany János-utca 15. 413

52 éves nyugdíjas özvegy elmenne idősebb magános férfinél háztartást vezetni szerény feltételek mellett vidékre is. 413

Állást kereső férfiak

Főgépész, intelligens ös-keresztény, volt Hofher gyári főszerelő malmi, türesztelepi, szeszgyári, lengyári gazdasági gyakorlattal azonnali elhelyezkedne. Főgépész, -Üstürgő, Korona. 465

Betöltendő állás férfiaknak

Keresményt utazót azonnal alkalmaz. Tomola Rungyár, Hajdúböszörmény. 391

Tanulókat azonnal felveszek. Nánassy Rádió vil-lamosság, Piac-u. 85. 381

Délutáni könyvelésre tapasztalt, mérlegképes könyvelőt felveszünk állandóra. Angol Király-utca 6. R. T. Batthyány-utca 6. 371

Nem fut ki a tej!

BUKRYI-Írásokból. Egyedülről: Simónfi u. 1. FRICK IMRE

Ugyes rajzolóit vagy leányt címfestő tanulókat felvesz: Klinge, Piac utca 7. 541

Vizsgázott erdőkerülőt keresek 1942 október 1-ére belépésre. Hatvan-u. 1. első emelet ajtó 23. 444

Drogista tanuló fizetésével felvesz nagyforgalmú Drogéria. Csakis keresztény. 4 középiskolát végzett, szorgalmas ifjak jelentkezzenek. Cím a kiadóban. 445

Egy hónapra kifutóit felveszünk. „Merino” Postakereskedelmi Rt. Debrecen, Piac-u. 49. 430

Asztalos tanuló fizetésével felvesz. Honvéd-utca 7. sz. 423

Allami jellegű hivatal öskeresztény, értelmes, erélyes, aktív jó bizonyítvánnyal rendelkező munkaadót keres központi irodavezetői minőségben alkalmazásra. Megfelelő esetén véglegesítés, fizetési osztályba sorozás és nyugdíjjogosultság biztosítva. Cím a kiadóban. 437

Négy középiskolát végzett fiút tanulókat felvesz a Kusza Mihály borkereskedése, Kossuth-utca 25. 427

Csizmadi segédet felveszünk. Erdeklődni Hegedűsnél Keresztesi-u. 25. Bihari telep. 433

Géplakatos tanulókat felvesz Trnka, Barna-u. 3. 439

Keresztény 4 középiskolát végzett fiút látszerész tanulókat felvesz heti 10 pengő fizetéssel. Ungár látszerész, Széchenyi utca 1. szám. 456

Ajánlat

Kézimunka anyagok, fonalak, cérnák nagyválasztékban Pethő kézimunka szaküzletében — Szent Anna-u. 10. Fehérneműek hímzése, monogramok készítése előrajzolása, párnák montírozása. 248

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsálok kapható a Debreceni Műkőgyárnál Rt.-nél, Fűrdő utca 2. 1210

Használt, törött gramofonlemez korrálisan mennyiségben vesz, cserél Szendrő, Bathyány-u. 22. sz. 98

Biztosítás Vöröskereszt belyegsorozatát, előjegezhető Springer fotostaküzletében fűtőtan. 283

Ha a fűves kiraknat amikor oltásban vasaolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac-utca 71. 1966

Bélyeggyűjtők! Tömegblyegyet eladhatja vagy sorozatra, jobb bélyegre átcserezheti. Gazdag választék. Magoss Gy-tér 6. (Délutánonként). 417

Kettő óeska retikülből egyet szépet, jót készít Küssné. Telefon 10-82. Apafy u. 155. 538

Samu Janos

OFB engedélyes hirdetései.

Iroda: Deák Ferenc-u. 7.

Házak: Belyároshon 300 öles építkezésre igen alkalmas telek, Nyulason Hangyás utca 17 és 13. számú 2-2 szobás, adómentes házak, istállóval, hármelyik is 10.000 P. — Nyulason adómentes ház. Csillag u. 60. számú ház 12000 P. Harsányi Gusztáv utca 20 számú szép úrbház sürgősen eladó. Kisfalud u. 3. számú 2 szobás jóház. Lázár utca 40. számú adómentes ház. Komlóssy út 62. számú 3 szobás úri villa. Poroszlói-út 32. sz. szép villa. Kincseshegyen adómentes villa. Simonfi utca 48. számú jó ház. — Sestakertben villatelek fele vétellel vásárolható. Vámospétesen 2 hold jó termő szőlő olesón eladó. Vendég utca 54. sz. ház sürgősen eladó. Eladó földek: Hajduban 48 hold búzatermő feketeföld 46.000-ért. Halápon 30 és 7 hold. Bánkon 11 és 8. Ondod szőlőben 27 hold prima tanyásbirtok. Bérbeadó 140 és 30 holdas tanyás homokbirtok.

Mézhűdők, nyugagyak, vendégagyak, passzirozók, edények, zsebkések, konyhakések, tűzhelyek Nagy vasútleben. Csapó-kanyar. 440

Oktatás

Gimnáziumi, polgári iskolai magánvizsgára, pótvizsgára, különbözetre előkészít nagy gyakorlattal „Diplomás” jellegre kiadása. 246

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyors író és gépiró iskolájában (eng. sz.: 6475) augusztus elején új tanfolyam kezdődik. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Államvizsgára előkészítés. Bathyány utca 1. Új telefon: 20-77. 20

Új tanfolyam kezdődik augusztus 1-én a Sima, gyorsíró-, gépiró- és szépíró iskolában. Piac u. 73. Előkészítés államvizsgára Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker, kü. főig. eng. szám: 1350. 1941-42. 324

Kereslet

Filmes fényképezőgépet minden méretben veszek. Berzéki, Piac-utca 38. 17

Vadászfegyvert és célzóvívő flóbertot vennék. Bökönyi körorvos, Szabolcs. 282

Történelmet, ezüstöt, briliánt magasárban veszek. TAKÁCS SÁNDORNÉ Piac-u. 56. sz. 43

Délvidéken bevezetett utazó, öskeresztény, keres képviselőket Délvidék részére. Cím: Mészáros Miklós Bajmok, Bácska. 394

Veszek magas áron használt bútor, szőnyeget, zongorát, irodabútor, varrógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat, Csapó-u. 16. Telefon 13-30. 421

Chapinget cca 40 cm lökethosszal megvételre keres a Debreceni Műkőgyár Rt. Fűrdő-utca 2. 448

30-40 darab törzskönyvezett növények szarvasmarhát felesbe vállalnék Cím a kiadóban. 396

Társ

300 k. holdas bérzadáság társat keres 30-40 ezerrel. „Közreműködés lehetősége” jellegre kiadása. 359

Bútorozott szoba

Kiadó utcai bútorozott nagy szoba aug. 15-15. Kossuth-u. 22. 451

Különbejárattú bútorozott szoba kiadó. Rothermeret u. 21. Csapó. 539

Autó-motor kerekpár

350 köbcentis Harley Davidson kerekpár olesón eladó, Erzsébet-u. 22. 384

100 kem motorkerekpár: Jawa, Sachs, Csepel, Turán — 350-es Raloch, 600-as Inian oldalkocsis, Gramofonok, hanglemezek, kerekpárok eladók, csereüzletek, javítóműhely Királynál, Royal-épület. 739

Régi típusú 2 üléses Hanomag teljesen generál-javítva eladó, vagy használható motorkerekpárra cserélhető. Erdeklődni — Szendrő, Bathyány-u. 22. 461

Eladó egy motorváz, oldalkocsis prima kerekpár. Erdeklődni Monostor úti Postás felé. 280

Bútor

Sajátkészítésű kombinált szekrények, ebédők hálók, előszoba, konyhaberendezések, amerikai és rendes íróasztalok, matracok, hencserek — magyaros bútorokat és mindenféle asztalos és kárpitos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorlakata: Vár-u. 1. szám. Zenedépalota. 1055

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak — Hunyadi-u. 2 alatti. 1218

Eladó irodabútor, félébél, varrógép, Wertheim kassza, ebédő bútor, billiárdasztal, sezlón, konyhaszekrény, zongora, háromajtós szekrény, gyermekágy, szekrények, biéklí, üzletipuit különféle bútorok Csapó 16. keresztépület. 422

Hálószoba bútor és Vezuv kályha eladó. Károly Ferenc József-út 9. 410

Jókarban levő komplett, szép, világos színű hálószoba bútor- és szalon garnitúra eladó. Domb-utca 5. 441

Íróasztalok, fehér csőágyak, sodrony matracal konyhaszekrény, varrógép, perzsaszőnyeg, írógép, tisztítógép köpeny — Csapó 10. 421

Konyhabútor, hálószoba (saját készítésű) eladó — Erzsébet-út 14. Bodná asztalos, 475

Bakóczy László

irodája Werbőzei-utca 8. Jarasbíróság mellett Telefon: 28-26.

Eladó házak: Városházától pár percre, Kossuth utcán azonnal beköltöhető hat szobás urilakás gyönyörű udvarral és kerttel hatvanötézerért. Kisállomás hatméterrel adómentes négyszobás kimondottan úrivilla 640 öf gyümölcsös — negyvenézerért. Miklós utca végén négyszer kétszobás s meg egy szoba, konyhás ház 1100 öf telekkel gyümölcsös az egész. 35.000. Horthy kórháznál kétszer három szobás ház beköltöhető lakással, kevés pénzzel átvehető. Fizevényezzerért. Gróf Vécsey utcában adómentes szép családi ház 300 öf telekkel, termő gyümölcsösökkel tízezerért. Létei uton egy szobás, konyhás családi ház 224 öf telekkel termő gyümölcsfákkal kilencézeröttszázért. — Samsoni útj sorompónál — kitűnő családi ház 600 öf-remek szőlő és gyümölcsös nyole ezerért.

Eladó földek: Belleföldön 25 hold prima szántó föld jó tanyával. Nagy-csere állománál 15 hold tanyás homok birtok. — Szováti út, mellett Ebesen nyole hold prima feketeföld. Uvanitt három hold kitűnő fekete föld. Felső-józsa mellett Maes erűlő szőlő Hadházy telepen beépített házak között 3 és félhold prima fekete föld.

Eladó ingóság

Óeska teleajtók, nagyobb ablakok, egylovas nikkell, kulcsos bőrstrángos löszerszám eladó. Tiszta téglatormeléket díjtalanul adok. Szepességi u. 28. 450

Egy darab használt 16 lankaszfer vadászfegyver eladó, Széchenyi-u. 103. 540

Eladó egy zománcozott, samottos kályha, Rakovszky-u. 33. 453

50 db modern bádogtós N. B. vándorkapitár jó állapotban eladó, Kiss Gáspár, Hajdúszoboszló. Hamvas-u. 25. 431

Nagy chamott béléses kályha eladó. Szent Anna-u. 3. 434

Férföltöny háziszőttés, tiszta gyapjúból, strapabíró eladó, Széchenyi 15. I. em. KJ

Nyulketrecek, keltetőgép eladó, Széchenyi u. 69. 448

Hangszer

Zongora- és cimbalomtanulásra beiratkozás. — Zongora eladó. Faragó-u. 8. sz. 455

Gyári új pianinó, használt zongorák eladók. — Bathyány-u. 22. 462

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olesón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32-51. Vidékieknek soronkívül. 57

Modern 2 + 1 lámpás rádiókészülék eladó. Teleki-u. 37. 454

Üzlet, műhely

Jól jövedelmező fűszerüzlet más vállalkozás miatt előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban. 411

Legforgalmasab utvonalon húsz éve fennálló divatárú üzlet tőkeérés, lehetőleg kereszténynek — árukészlettel — átadó. Cím leadandó telefon: 26-20. 419

Eladó jóforgalmú fűszerüzlet. Cím a kiadóban. 428

Eladó villa

Boeskaikert 4 szobás villát 1 kat. hold kertetel eladom, dr. Orosz Váradyegyházmegyei Takarékpénztár. 410

Birtokbérlet

Felesbe vagy bérbeadó Acsádi-út mellett 8 hold tanyás föld. Erdeklődni Nyil-utca 136. 416

Nagyserén 45 holdas jó kaszáló haszonbérbeadó. Cím a kiadóban. 403

Halap 34. sz. 80 holdas tanyás ingatlan haszonbérbeadó. Ertekezni: Szabó ügyvédnél, Piac-u. 68. sz. 315

A Szepesen 96 hold föld kiadó, értekezni lehet: Hatvan-utca 57. Ny 1624

Bérbeadó Halápon 58 hold tanyás szántóföld több évre. Budai Eszaiás utcából nyíló Tarr-u. 3. 444

Halap 55. szám alatt, közvetlen a kövesút mellett 44 kat. hold föld gazdasági épületekkel kiadó. Ertekezni Jókai utca 2. szám. 429

Haszonbérbe kiadó okt. 1-től Bihar megye Darvas község halarában Csiff pusztán fekvő 125 kat. hold szántóföld. Ertekezni lehet öv. Gere Gyulánéval, Debrecen — Boeskaikert V. bérbeadó. 424

Szőlő, gyümölcsös A Hatvanuteai kertben 778 öf szőlő, gyümölcsös, szép lakóházzal eladó. Bővebbet Borz-u. 30 szám alatt. 420

Eladó Mikepétesen 1054 öf szőlő új pajtával 700 öf homoki szántóföld, 900 öf kert a Kenderföld mellett. Erdeklődni Galló S. 190. sz. 407

Gyümölcsös szőlővel ház

Gyümölcsös szőlővel ház-helynek is 500 öf, esetleg 858 öf házzal is eladó, Diófa-u. 38. 452

Eladó 1400 öf termő szőlő, teljes felszereléssel, gyümölcsösökkel, kétszobás családi házzal. Honvédtemető-u. 33. 432

Eladó föld

Nádudvar határában, a „Farkaskut” dűlőben kövesüttől 1 és fél km-re 15 katasztrális hold prima szántóföld örök áron eladó. Ertekezni lehet a helyszínen a 99. tanyaszám alatt, Vadász Mátyás tulajdonossal. 399

Eladó Ondódon a Fáy-dűlőben 3 és fél hold föld. Ertekezni Vénkert Domokos Lajos-utca 1-c. 1 és 3 óra között. 318

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája Pétefia-utca 55.

Eladó villa, 6 szobás, minden kényelemmel ellátva Péterfián jövedelmező nagytelekű ház Vargakertben vasútsok, postásoknak igen alkalmas 1100 öf-ől termőgyümölcsös fákkal több rendbeli jó lakásokkal. Apafi u. 69. szép frontú ház értekezni Kétmalom u. 14. ház-ajlajdonosnál vagy irodámban. Szőlő, gyümölcsös eladó 970 öf borházak felszereléssel 8000 P-t kérünk. gróf Leiningen utca 21. számú gyümölcsös eladó 6000 P. Kut u. 22. sz. családi ház minden elfogadható árt. Timár utca 33. számú kevés pénzzel megvehető. Várág-u. 26. 3 szobás, beköltöhető 18.000 P-t kérünk Föld eladó Halápon 16 és 34 és 10 holdasok, Szabolcsban 22 hold, Szepesen 22 hold tanyás. Vevőim részére keresek házakat, földeket megvételre. Pataky Péterfián-53

Eladó állatok

2 darab 1 éves süldő eladó. Tisztviselőtelep Forgács-u. 14. 401

Angoranyúl eladó. Liget-tér 11. Kincseshegy. 399

Gazdasági eszközök

Eladó egy lo után való könnyű féderes kocsi. Borbély Lajos hentesnél, Kaba. 261

Szőlőprés, szőlődaráló, laposó kádak, boros hordók, telefon 32-83. — Nap-u. 4. 442

Vetőgép 16-14 soros, köves daráló eke, egyéb gazdasági eszközök eladók. Károly Ferenc József-út 21-b. 446

Eladó ház

Homokkerti, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jölttermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl-földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1966

Eladó ház

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Halasi-u. 18. sz. ház. Ertekezni Munkás-utca 17. 424

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458

Eladó Kétmalom utca 6. számú 4 és 3 szobás úrbház 302 öf szép területtel, tulajdonos távol, bemutatja a megengedett időben az eladással megbízott Samu Janos, Deák Ferenc-út 7. 458